Beleidsplan

Werktitel:

Texel proeftuin en andere economische kansen

Richting voor Economie, geef ruimte.

18 mei 2011 vastgesteld door gemeenteraad van Texel

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1 Conclusie en Samenvatting 5

Hoofdstuk 2 Inleiding 7

Hoofdstuk 3 Introductie beleidsplan Richting voor Economie, geef ruimte 9

3.1. Probleemstelling 9
3.2. Doelstelling 10
3.3. Aftrap met trendwatcher Adjiedj Bakas 10
3.4. Proces 11

Hoofdstuk 4 Analyse 12

4.1. Huidige situatie 12
4.1.1. Sociaal Economisch Structuuronderzoek (SES) 12
4.1.2. Distributie Planologisch Onderzoek (DPO) 13
4.1.3. Bevolking 13
4.1.4. Werkgelegenheid 16
4.1.5. Werkloosheid 17
4.1.6. Omzetverdeling 18
4.1.7. Inkomen 18
4.1.8. Wonen / inwoners 18
4.1.9. Onderwijs 19
4.2. Conclusies 20

Hoofdstuk 5 SWOT-analyse (benadering van sterkte, zwakte, kans, bedreiging) 24

Hoofdstuk 6 Visie 25

6.1. Algemeen 25
6.2. Gemaakte keuzes 26
6.3. Basisniveau behouden 27

Hoofdstuk 7 Speerpunten 29

7.1. Texel ontwikkelen als proeftuin voor nieuwe werkvormen; werving en selectie 29
7.2. Texel proeftuin voor natuur, energie & duurzaamheid, water en kennis 31
7.3. Opleidingsmogelijkheden ontwikkelen 32
7.4. Zorgsector in combinatie met de toeristische sector ontwikkelen 33
7.5. (Lokale) Regeldruk voor alle sectoren verminderen 34
7.6. Bereikbaarheid & fysieke mobiliteit optimaliseren 35

Hoofdstuk 8 Actiepunten 36

8.1 Texel ontwikkelen als proeftuin voor nieuwe werkvormen; werving en selectie 36
8.2 Texel proeftuin voor natuur, energie & duurzaamheid, water en kennis 37
8.3 Opleidingsmogelijkheden ontwikkelen 37
8.4 Zorgsector in combinatie met de toeristische sector ontwikkelen 37
8.5 (Lokale) Regeldruk voor alle sectoren verminderen 38
8.6. Bereikbaarheid & fysieke mobiliteit optimaliseren 38

Bijlage I Overzicht werkgelegenheidscijfers Texel 39
Bijlage II Werkloosheidsgrafieken 40
Bijlage III Samenvatting & termen van “Toekomst van Werk” 41
Bijlage IV Projectvoorstel thuiswerken 42
Bijlage V Projectvoorstel gezamenlijk werving personeel 43
Bijlage VI Leden stuurgroep en projectgroep 44
Bijlage VII Afkortingen: 45
Bijlage VIII Geraadpleegde documenten 46

Voorwoord

De beleidsvisie “Richting voor Economie, geef ruimte” is tot stand gekomen door diverse economische sectoren op Texel en de gemeente Texel.

Alle economische sectoren hebben feiten en gegevens aangeleverd om een analyse van de huidige economische structuur te geven. Tevens is gediscussieerd over welke trends, ontwikkelingen, kansen en mogelijkheden de lokale economie kunnen versterken: welke toekomstige structuur is gewenst en mogelijk.

Voor u ligt een “wij-document”. Wij staan als afzonderlijke sectoren achter de voorstellen die in de beleidsvisie zijn verwoord. De visies zijn niet gekoppeld aan één of meerdere economische branches. We hebben gekeken welke speerpunten belangrijk zijn voor de Texelse economie in zijn geheel.

De visie is hiermee ook geen overheidsdocument. Het is een plan dat gedragen wordt door alle besturen van de participerende economische sectoren.

Wij spreken de hoop uit dat deze beleidsvisie die effecten teweeg brengt die we bij het schrijven van het plan voor ogen hadden, namelijk de lokale economie en –werkgelegenheid behouden en waar mogelijk te versterken. Jaarlijks zullen we dit evalueren en monitoren. Hierdoor blijft “Richting voor Economie, geef ruimte” een dynamisch en flexibel plan.

Stuur- en projectgroep “Ruimte voor Economie”,
LTO, TVL, VVV, TKT, KHN, DETV, NIOZ, Omring, TVO, KvK, UWV, OSG, Start People, TESO, Texel Energie en gemeente Texel, [1]

Namens deze de voorzitter Cock van Wijngaarden,

[1] In bijlage VII zijn de namen voluit geschreven.

Hoofdstuk 1 Conclusie en Samenvatting

Het doel van economisch beleid is het versterken van de lokale economie door het inzetten van fysieke-, ruimtelijke- en sociaal-economische instrumenten op een doelgerichte manier. Dit dient gezamenlijk door externe partijen en de gemeente te worden ontwikkeld.
Het project is bij aanvang "ruimte voor economie" genoemd. Enerzijds omdat er economische ruimte gecreëerd moet worden (ontwikkeling) en anderzijds omdat van de economische sectoren en de gemeente input gegeven moet worden (interactief).

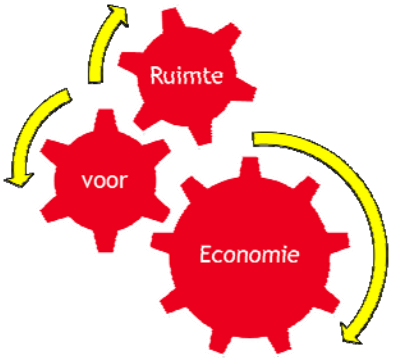

Tijdens het proces is gebleken dat het beleidsdocument een richting voor de Texelse economie geeft, waardoor de term "richting voor economie" in de subtitel van de visie is opgenomen.

Economisch bezien moeten we ons richten op het hebben van voldoende arbeidskrachten om het bestaande en toekomstige werkaanbod aan te kunnen. Er dreigt vanwege de dubbele vergrijzing een tekort aan arbeidskrachten te ontstaan: de ouderen verdwijnen uit het arbeidsproces en er zijn onvoldoende jongeren voor nieuwe aanwas.

Vanwege de dubbele vergrijzing moeten we ons vooral richten op de sector zorg: de ouderen hebben langer en meer zorg nodig. Hiervoor moeten wel voldoende arbeidskrachten zijn.
Het inwonertal op Texel is redelijk stabiel, maar wij moeten ook rekening houden met een lichte krimp.

Op deze en andere elementen uit de Texelse economie moet ingespeeld worden om de kracht van onze economie te behouden.
Mogelijkheden zijn om meer werkgelegenheid naar Texel te halen. Daarmee kunnen we de krimp mogelijk keren. Bovendien kunnen we het dreigende tekort aan arbeidskrachten voorkomen. Meer werkgelegenheid kan gecreëerd worden door Texel zowel als thuiswerkeiland en als proeftuin meer te promoten. Met het thuiswerken ontstaat er de mogelijkheid dat een partner van de thuiswerker een baan op de bestaande arbeidsmarkt invult. Met een proeftuin spelen we in op ons 'voorlopersimago' en het beeld dat er op Texel veel mogelijk is. Hiermee kunnen we nieuwe economische impulsen creëren.

Passend bij de kernkwaliteiten van Texel, stellen we voor dat de proeftuinen zich richten op natuur, energie & duurzaamheid, water en kennis.
Een mogelijkheid om het dreigende arbeidstekort in de zorgsector op te lossen, ligt in de samenwerking met de toeristische sector. Enerzijds doordat de toeristische sector taken uit de zorg vervult en anderzijds dat de zorgsector ondersteuning aan de hulpvragende toerist biedt.

Om het economisch aantrekkelijk te houden, is het belangrijk expliciet na te gaan waar vermindering van de regeldruk mogelijk is. Onderzocht moet worden of een output-gerichte "regelgeving" mogelijk is, waarbij alleen de output omschreven wordt en de wijze waarop daartoe gekomen wordt, vrijgegeven wordt. Een aantal randvoorwaarden zal meegegeven worden opdat de Texelse kernkwaliteiten, veiligheid en verantwoordelijkheid gewaarborgd blijven.

Voor alle sectoren is het belangrijk dat de mobiliteit naar en op Texel goed is. Dat vertaalt zich in een goede en veilige infrastructuur, voldoende parkeerfaciliteiten, optimaal openbaar vervoer en een goede bereikbaarheid van het eiland. We moeten ons hierbij realiseren dat de verkeersverbinding aan de overkant, effecten voor Texel hebben. Het dichtslibben van de verkeersaders in Den Helder beperkt de Texelse bereikbaar en daarmee de Texelse economie.

Aan de hand van speerpunten en actiepunten wordt een impuls aan de Texelse economie gegeven. De sectoren en de gemeente dragen gezamenlijk verantwoordelijkheid om invulling hieraan te geven. Het Texels Verbond van Ondernemers zal na vaststelling van het beleidsplan in de gemeenteraad en door de afzonderlijke economische sectoren de trekker van het vervolg worden. Zij zal de stuurgroep jaarlijks bijeen roepen en de speer- en actiepunten jaarlijks monitoren.

Hoofdstuk 2 Inleiding

In opdracht van de gemeenteraad van Texel is gewerkt aan deze beleidsnotitie over de economie. Bewust is ervoor gekozen de beleidsnotitie samen met Texelse economische sectoren te ontwikkelen. Sterker uitgedrukt: de sectoren hebben samen met de gemeente deze visie tot stand gebracht. De gemeente heeft tevens gefaciliteerd ten aanzien van procesbegeleiding en het samenvoegen van de ingebrachte informatie.

De sectoren die meegedaan hebben, zijn:
1. agrarische sector
2. toeristische sector[2]
3. visserij
4. kenniseconomie
5. zorgsector
6. dienstverlening
7. bouw- en installatiesector
8. overkoepelend: werkgelegenheid, bereikbaarheid, digitaliseren/automatiseren, energie & duurzaamheid.

De organisaties die aan deze notitie hebben gewerkt, zijn LTO (landbouw), TVL (toerisme), VVV (toerisme), TKT (toerisme), KNH afdeling Texel (toerisme), DETV (visserij), NIOZ (kennis), Omring (zorg), TVO (alle secties), OSG (onderwijs), Start (werkgelegenheid), Kamer van Koophandel (werkgelegenheid), UWV (werkgelegenheid), TESO (bereikbaarheid), TexelEnergie (duurzaamheid) en gemeente Texel (overkoepelend).

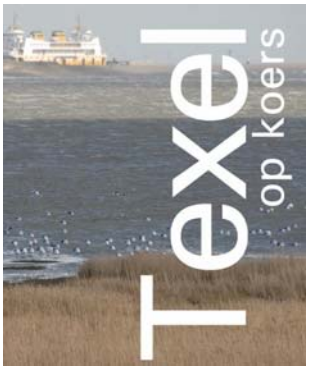

De visie is een uitwerking van de structuurvisie “Texel op Koers”. Niet eerder is een economische beleidsvisie voor Texel ontwikkeld. Economie was ondergeschoven bij allerlei andere beleidsvelden. Met onderhavige beleidsvisie wordt een bewustwordingsproces benadrukt dat de sectoren zelf en gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor de lokale economie. Juist door daar met elkaar over na te denken, kan tot behoud en versterking van de Texelse economie worden gekomen.

De visie geeft voor de komende tijd het beleid weer, en daarbij zijn de ontwikkelingen benoemd. Ondernemend Texel en de gemeente gaan wederom samen, de visie verder uitwerken.

De inhoud van de visie is voortgekomen uit een tweetal brainstormsessies, 7 projectgroepvergaderingen, 3 werkgroepvergaderingen en 6 stuurgroepvergaderingen. Alles is in eigen beheer ontwikkeld. Alle onderliggende informatie is door de organisaties aangeleverd. Ondanks dat niet alle organisaties bij alle vergaderingen aanwezig konden zijn, wordt de beleidsvisie wel door de vertegenwoordigers van de organisaties onderschreven. Overigens moet nadrukkelijker uitvoering worden gegeven aan de voorstellen met betrekking tot samenwerking: dat is geen automatisme, hierop zal geïnvesteerd moeten worden.

De visie beslaat 6 speerpunten waarop Texel zich de komende jaren zal richten.
1. Texel ontwikkelen als proeftuin voor nieuwe werkvormen; werving en selectie
2. Texel proeftuin voor natuur, energie & duurzaamheid, water en kennis[3]
3. Opleidingsmogelijkheden ontwikkelen
4. Zorgsector in combinatie met de toeristische sector ontwikkelen
5. (Lokale) Regeldruk voor alle sectoren verminderen
6. Bereikbaarheid & fysieke mobiliteit optimaliseren

2 Logiesverstrekkers, detailhandel en horeca
[3] Kenniseconomie en innovatie in algemene zin wordt als ‘kennis’ aangeduid

Vanuit analyse en de brainstormsessies zijn per speerpunt actiepunten gedefinieerd.

Er is sprake van een lange termijn visie, zonder daaraan expliciet een eindtermijn te stellen. Het is wenselijk de visie jaarlijks te evalueren. De stuurgroep zal in stand blijven om de uitvoering van de actiepunten en de evaluatie te waarborgen.

Hoofdstuk 3
Introductie beleidsplan Richting voor Economie, geef ruimte

In dit hoofdstuk blikken we terug
op de probleemstelling,
de doelstelling en
de start van het proces.

Ook wordt het proces
om te komen tot een vastgestelde visie
in dit hoofdstuk beschreven.

3.1. Probleemstelling

Tot op heden was het economisch beleid verdeeld over diverse facetten en was er minder sprake van vastgesteld integraal beleid[4]. De Structuurvisie "Texel op Koers" geeft wel aandachtspunten, maar er is meer nodig. Tevens moet de vraag worden gesteld hoe de gemeente stimulerend kan faciliteren.
Vragen voor de toekomst zijn nog niet beantwoord, zoals:

- moet Texel zich openstellen voor schaalvergroting en overname door nationaal of zelfs internationaal opererende bedrijven?
- moet Texel de relatieve kleinschaligheid van het grootste deel van de bedrijven op Texel behouden?
- hoe kan Texel de kernkwaliteiten[5] behouden?
- hoe moet of kan gereageerd worden op de druk door Europese maatregelen en autonome ontwikkelingen op de sectoren visserij en landbouw?
- hoe verhoudt de ontwikkeling van de pijler toerisme zich ten opzichte van andere economische sectoren?
- welke ontwikkelingen beïnvloeden de Texelse Economie?

[4] Het in 1994 vastgestelde Sociaal Economische Structuuronderzoek bevatte ook actiepunten maar die waren meer per thema opgesteld (zie ook pagina 8 van deze visie)
[5] Kernkwaliteiten zoals rust, ruimte, natuur, cultuur, specifieke eilandkarakter, grote afwisseling in landschappen en landgebruiksvormen, verbondenheid van de bewoners met hun eiland en als eilandgemeenschap met elkaar, nachtelijke duisternis, maritieme monumenten en een eilandeconomie die wordt getypeerd door veel, gevarieerde kleinschalige bedrijven met een hoge mate van dienstverlening (opsomming uit structuurvisie "Texel op Koers" 2009)

3.2. Doelstelling

Het doel van economisch beleid is het versterken van de lokale economie door het inzetten van fysieke-, ruimtelijke- en sociaal-economische instrumenten op een doelgerichte manier. Dit dient gezamenlijk door externe partijen en de gemeente te worden ontwikkeld.

Het economische beleid concentreert zich op de pijlers:
1. agrarische sector
2. toeristische sector
3. visserij
4. kenniseconomie
5. zorgsector
6. dienstverlening
7. bouw- en installatie-sector
8. overkoepelend: werkgelegenheid, bereikbaarheid, digitaliseren/automatiseren, energie en duurzaamheid.

We zullen moeten aangeven waar we nu qua economisch en sociaal-economisch beleid staan. Vervolgens zullen we integraal benaderen welke accenten gelegd moeten worden = beleidskeuzen weergeven = welke ontwikkelingen behoren qua aard, identiteit en kenmerken bij Texel. Tevens willen we aangeven welke activiteiten tot lastenverlaging/vermindering regeldruk kunnen leiden, omdat ook dat tot economische ontwikkelingen kan leiden.

3.3. Aftrap met trendwatcher Adjiedj Bakas

Op 5 juni 2009 vond in Theaterzaal De Kiekendief de aftrap van het project "Ruimte voor Economie" plaats. Heel ondernemend Texel was uitgenodigd de aftrap met een bezielende inleiding van trendwatcher Bakas bij te wonen. In totaal is de avond door circa 100 ondernemers bezocht.

Bakas gaf aan dat er ons in de komende 50 jaar meer veranderingen te wachten staan, dan in de afgelopen 5000 jaar plaats hebben gehad. Ontwikkelingen voltrekken zich in razend tempo. U moet goed nadenken over de nieuwe energie-economie. Zonne-energie ontwikkelt zich sneller dan windenergie. Belangrijk is de jongeren op het eiland te houden. Gebruik en behoudt de Texelse identiteit. Ontwikkel een economisch beleid dat mede is gericht op het principe van 'Cradle to Cradle[6]'."

We worden met z'n allen structureel minder rijk. Er komen lagere pensioenen. Dat zal effect hebben op het bestedingsniveau op Texel (inwoner en toerist).

Het is niet meer nodig dicht bij je werk te wonen. Door internet wordt werken vanuit huis steeds populairder. Er ontstaan steeds meer nieuwe technieken wat thuiswerken en -vergaderen mogelijk maakt.

Er treedt een verschuiving op van de huidige wens "economie van geld" naar "economie van geluk". Geld wordt hierbij individueel bezien iets minder belangrijk. Het gaat in onze welzijn meer om geluk, gezondheid en veiligheid.
Bakas roept op tot samenwerking. Co-makership wordt steeds belangrijker. Ondernemers en sectoren moeten niet alleen willen ondernemen en ontwikkelen. Men moet dat samen gaan doen. Dan kunnen ook nieuwe produkten ontstaan en dat betekent een mogelijkheid tot groei en/of verbetering van een lokale economie.
De inbreng van Bakas is inspirerend geweest voor de aanpak van het beleidsdocument. Diverse trends, bijvoorbeeld dat de inwoners en gasten minder rijk worden, zijn ook voor Texel van belang. Met name bij de brainstormsessies is teruggegrepen op de presentatie van Bakas.

6 Letterlijk "Van Wieg tot Wieg". De kern van het "Cradle to Cradle" principe ligt in het concept: afval is voedsel. Alle gebruikte materialen kunnen na hun leven in het ene product, nuttig worden ingezet in een ander product.

3.4. Proces

In juni en augustus 2009 is het proces voor de beleidsontwikkeling met twee brainstormsessies vervolgd. Het doel was ideeën en voorstellen te verzamelen en draagvlak voor samenwerking te bevorderen. In de bijeenkomst is gebruik gemaakt van de moderatie- ofwel metaplanmethode (brainstormmethode op papier). In deze bijeenkomsten is teruggegrepen op de presentatie van Bakas.
In de bijeenkomsten daarna zijn feiten en gegevens verzameld, zijn de swot-analyses (sterkte-zwakte-kans-bedreiging) per sectoren opgesteld, zijn voorstellen voor nader onderzoek geïnventariseerd. De analyses per sectoren zijn vervolgens naar speerpunten verdeeld. Per speerpunt zijn actiepunten gedefinieerd.

Begin 2011 stellen de besturen van de economische sectoren en het college van burgemeester en wethouders het beleidsplan vast. Tevens zullen de economische sectoren de visie aan de gemeenteraad van Texel aanbieden. Na behandeling door de raadscommissie stelt ook de gemeenteraad het plan – al dan niet gewijzigd – in het eerste kwartaal van 2011 vast.

Na vaststelling van de beleidsvisie zullen de actiepunten worden uitgewerkt. Particuliere initiatieven die binnen deze visie passen, zullen aan het overige bestaand (planologisch) beleid worden getoetst.
Eén van de ambities is een eenduidig toetsingskader van de Texelse kernkwaliteiten te ontwikkelen. Zolang dat toetsingskader niet is vastgesteld, kan daaraan nog geen toetsing plaatsvinden.

Hoofdstuk 4 Analyse

Bij de start van het project is uitgegaan van het volgende stramien:

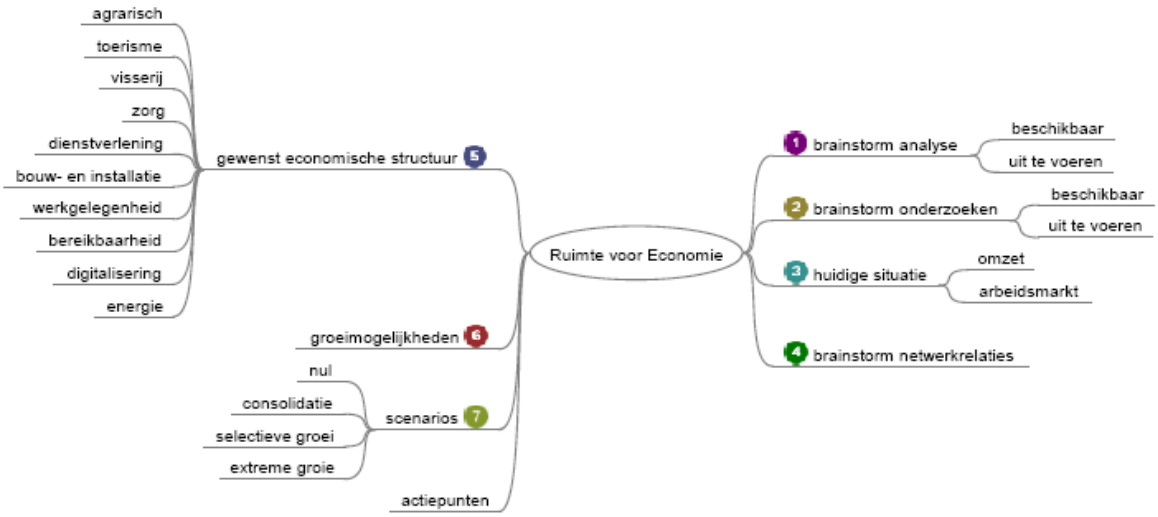

Figuur 1 aanpak

In dit hoofdstuk gaan we in op de punten 1 tot en met 4 uit het schema. De elementen 5 tot en met 8 komen in de volgende hoofdstukken aan de orde.

4.1. Huidige situatie

Het is wenselijk de huidige structuur (anno 2009) in beeld te hebben. Dat beschouwen we als een beginsituatie, die jaarlijks geëvalueerd zal worden. Over circa drie of vier jaar kan bekeken worden of er sprake is geweest van groei, stabilisatie of daling van de werkgelegenheid.

4.1.1. Sociaal Economisch Structuuronderzoek (SES)

In 1994 heeft er op Texel een Sociaal Economisch Structuuronderzoek (SES) plaatsgevonden.

Het doel van het onderzoek was de beleidsrichting voor gemeente en bedrijfsleven aan te geven om een zo evenwichtig mogelijk sociaal-economische structuur te bereiken. Dat heeft geresulteerd in een actieprogramma.
De uitgangspositie van de structuur toen was dat er circa 5.000 arbeidsplaatsen op een totale bevolking van 13.000 inwoners waren.

4.1.2. Distributie Planologisch Onderzoek (DPO)

In 2010 is het DPO "Toekomstvisie Voorzieningenstructuur Texel" vastgesteld. Dit is een visie van de gewenste ontwikkelingen van de detailhandel, horeca, leisure en verwante functies in de verschillende dorpen op Texel.

Texel kent een relatief hoog detailhandels- en horeca aanbod per inwoner. Er is weinig leegstand op Texel. 40% Van de winkeliers en 20% van de horeca kwalificeert de eigen omzet als krap of onvoldoende. 60% Van de omzet in de detailhandel en 75% van de horeca komt uit de portemonnee van de toerist.

Den Burg richt zich met name op de detailhandel. De Koog als badplaats richt zich op het toerisme als verblijfsgebied en als voorzieningenstructuur op de horeca. Oudeschild als watersportplaats richt zich ook op het toerisme en meer op horeca dan detailhandel. De Cocksdorp heeft ook een toeristische functie en richt zich ook meer op de horeca dan op detailhandel. Dit functionele onderscheid is van grote waarde en zorgt voor complementariteit tussen de dorpen.
Voor de andere dorpen wordt in het dpo voorgesteld de voorzieningenstructuur te clusteren opdat ze elkaar kunnen versterken waardoor ze het beste in stand kunnen worden gehouden.

Trends waarmee rekening moet worden gehouden, zijn dat er sprake is van branchevervaging tussen en binnen sectoren, dat met name bij de supermarkten schaalvergroting nodig is en dat het voorzieningenniveau in de buitendorpen aan het verschralen is. Een andere trend die gekeerd moet worden is dat speciaalzaken en zelfstandige winkeliers verdwijnen: het aantal winkelketens neemt toe. Hierdoor zal de vraag naar kleine units afnemen, waardoor het kleinschalige karakter als één van Texels kernkwaliteiten zal afnemen. Een andere trend is dat internetaankopen geleidelijk groeit, waardoor op termijn de behoefte aan winkels kan dalen. De opmars van "ketenbedrijven" kan effect hebben op het winkelaanbod en/of het kleinschalige karakter aan winkels op Texel. Steun en aandacht voor behoud van een aantrekkelijk en uniek winkelaanbod is nodig.

4.1.3. Bevolking

In 2010 zijn er 13.783 inwoners op Texel, verdeeld over 6.947 vrouwen en 6.836 mannen.

De leeftijdsopbouw is:

- 0-14 jaar 2.370
- 15-25 jaar 1.388
- 25-34 jaar 1.190
- 35-44 jaar 1.964
- 45-54 jaar 2.234
- 55-65 jaar 2.242
- 65-74 jaar 1.369
- 75-84 jaar 735
- 85+ 291

De beroepsbevolking bestaat uit 7.630 personen (25–65 jaar).

Het verloop in bevolkingsaantallen blijkt uit onderstaande tabel.

Bevolking, 2000, 2005, 2010 – gemeente Texel

	2000		2005		2010		
Bevolkingsopbouw	Aantal	in%	Aantal	In %	Aantal	In %	2010 t.o.v. 2005
Bev totaal	13.425	100,0%	13.739	100,0%	13.783	100,0%	0,32%
Bev lft. -14 jaar	2.584	19,2%	2.618	19,1%	2.370	17,2%	-9,47%
Bev lft. 15-24 jaar	1.346	10,0%	1.357	9,9%	1.388	10,1%	2,28%
Bev lft. 25-34 jaar	1.806	13,5%	1.434	10,4%	1.190	8,6%	-17,02%
Bev lft. 35-44 jaar	2.078	15,5%	2.129	15,5%	1.964	14,2%	-7,75%
Bev lft. 45-54 jaar	2.195	16,4%	2.170	15,8%	2.234	16,2%	2,95%
Bev lft. 55-64 jaar	1.464	10,9%	1.985	14,4%	2.242	16,3%	12,95%
Bev lft. 65-74 jaar	996	7,4%	1.057	7,7%	1.369	9,9%	29,52%
Bev lft. 75-84 jaar	728	5,4%	730	5,3%	735	5,3%	0,68%
Bev lft. 85+ jaar	228	1,7%	259	1,9%	291	2,1%	12,36%

Figuur 2. Bron: CBS statistiek Bevolking - bewerking ABF Research B.V.

10 Jaar geleden waren er 358 minder inwoners. Ten opzichte van 2005 zijn we met 44 personen gestegen. Er is een lichte groei, maar de komende jaren wordt wel stabilisatie of een lichte krimp verwacht.

Overigens is volgens het CBS een krimpscenario niet van toepassing op Texel. De prognoses voor de bevolkingsaantallen laten tot 2010 een kleine daling en daarna een geringe stijging zien. De komende 10 jaren zullen we op die lichte krimp inspelen.

2010	13.783
2020	13.525
2030	14.148
2040	14.197

Figuur 3 bevolkingsprogones, bron CBS/PBL 23-09-2010

De beroepsbevolking telde in 2000 7.543 personen en in 2005 7.718 personen en in 2010 7.630 personen. De stijging tussen 2000 en 2005 is in de periode 2005 tot 2010 veranderd in een daling.

In 2010 telt de groep 55-64 jaar 2.242 personen, terwijl de aanwas van 15-24 jaar 1.388 personen bedraagt. Daaruit blijkt dat de komende jaren de aantallen die met VUT of pensioen gaan niet één op één door nieuwe – uit de eigen bevolking - arbeidskrachten vervangen zullen worden. Overigens was dit in 2005 ook een groot verschil (628), maar in 2010 zijn de verschillen wel groter (854).

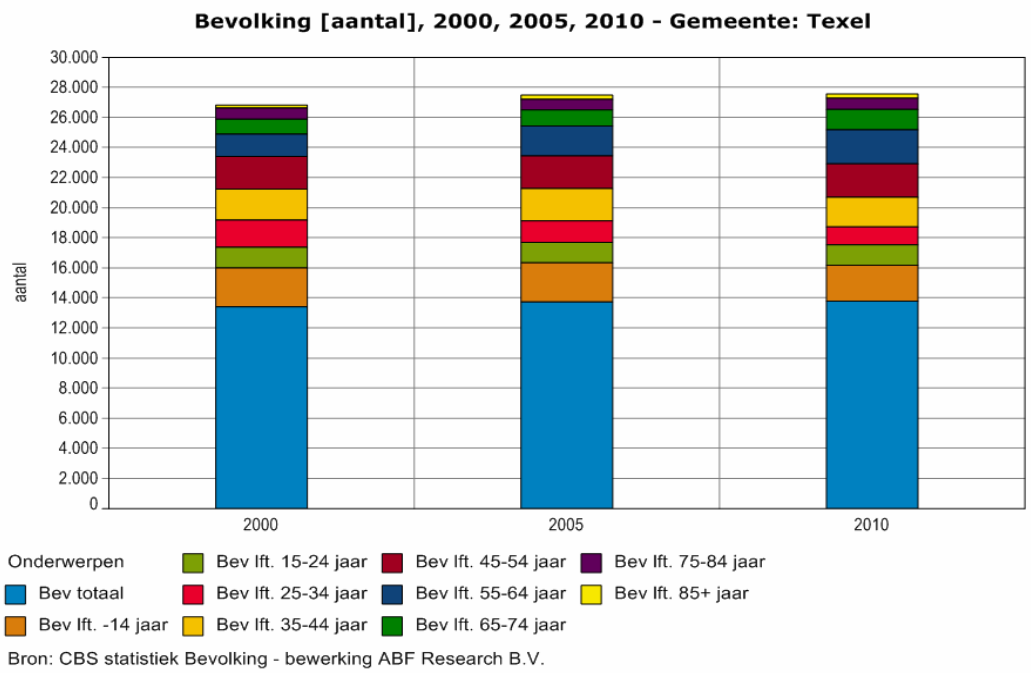

Figuur 4 Bevolking

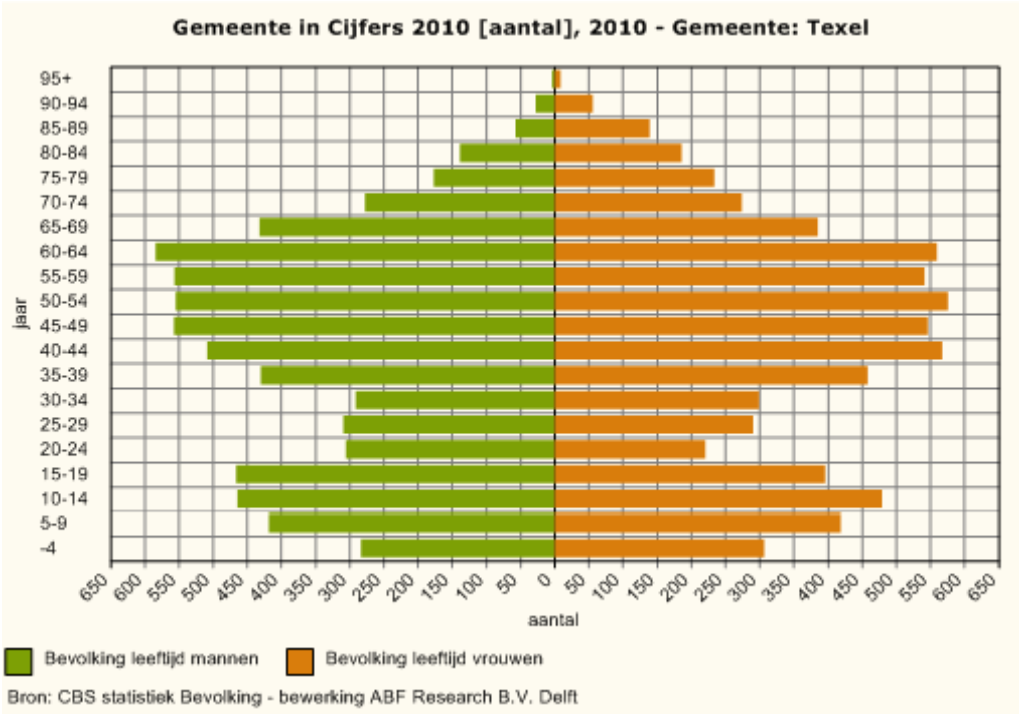

Figuur 5 bevolkingspiramide

4.1.4. Werkgelegenheid

Voor een beeld over de werkgelegenheid is gekozen voor de cijfers van Kamer van Koophandel (KvK) omdat uit eigen inventarisatie onvoldoende gegevens boven tafel zijn gekomen; eigen cijfers over werkgelegenheid zijn niet georganiseerd. Het was niet mogelijk binnen alle sectoren eenduidige en heldere gegevens te verzamelen die als beginsituatie aangemerkt kunnen worden. Aangezien de Kamer van Koophandel (KvK) jaarlijks de werkgelegenheidscijfers in kaart brengt, is een jaarlijkse vergelijking mogelijk.
De categorieën van KvK worden echter niet samengevoegd per sector zoals in "Richting voor Economie, geef ruimte" is opgesomd, omdat die verdeling niet door de kamer gehanteerd wordt. Na navraag blijkt die onderverdeling ook niet mogelijk, aangezien de kamer voor haar hele regio onderhavige verdeling hanteert.

De cijfers van KvK[7] gaan over vestigingen en arbeidsplaatsen van personeel dat meer dan 15 uur/week werkt en ziet er als volgt uit.

	KvNH		NWH		Texel		Texel
	vest.	%	vest.	%	vest	%	Arb.pl
A. Landbouw, jacht en bosbouw	1475	11,5%	4019	6,7%	215	12,6%	443
B. Visserij	111	0,9%	134	0,2%	37	2,2%	131
C. Winning van delfstoffen	19	0,1%	42	0,1%	0	0,0%	0
D. Industrie	671	5,3%	3281	5,4%	88	5,2%	381
E. Nutsbedrijven	20	0,2%	42	0,1%	2	0,1%	8
F. Bouwnijverheid	1750	13,7%	9213	15,3%	156	9,1%	379
G. Handel en reparatie	2550	20,0%	12123	20,1%	295	17,3%	888
H. Horeca	797	6,2%	2430	4,0%	274	16,1%	979
I. Transport	396	3,1%	1802	3,0%	59	3,5%	291
J. Financiële instellingen	397	3,1%	1950	3,2%	45	2,6%	127
K. Div. zakelijke dienstverlening	2317	18,1%	13716	22,7%	269	15,8%	651
L. Openbaar bestuur	30	0,2%	130	0,2%	4	0,2%	239
M. Onderwijs	294	2,3%	1599	2,6%	25	1,5%	248
N. Gezondheids- en welzijnszorg	654	5,1%	3777	6,3%	63	3,7%	317
O. Overige dienstverlening	1290	10,1%	6094	10,1%	174	10,2%	349
TOTAAL	**12.771**	**100,0**	**60.352**	**100,0**	**1.706**	**100,0**	**5.431**

Figuur 6 Bron: Werken in Noordwest-Holland januari 2009 vest = vestigingen; arb.pl = arbeidsplaatsen

Uit deze cijfers van KvK blijkt dat er:
a. ongeveer 1700 bedrijven op Texel zijn
b. waar circa 5.400 personen werkzaam zijn (> 15 uur/week per persoon).

De aantallen vestigingen bij bouwnijverheid zijn bij KvK vele malen hoger dan uit eigen inventarisatie en inschatting blijkt, namelijk: KvK 156 vestigingen met 379 personeelsleden tegenover eigen inventarisatie van 53 vestigingen met 394 personeelsleden. De voornaamste reden voor de verschillen is dat er veel Zelfstandigen zonder personeel (zzp) op Texel zijn, die zich al wel geregistreerd hebben. Overigens is landelijk onbekend hoeveel zzp'ers werkzaam zijn.

De aantallen bij toerisme uit eigen inventarisatie zijn daarentegen vele malen hoger dan bij KvK (zie H):
a. 330 vestigingen meer in eigen inventarisatie
b. 1.380 arbeidsplaatsen meer in eigen inventarisatie
Dit is te verklaren omdat in de eigen inventarisatie ook werknemers die minder dan 15 uur per week werken, betrokken zijn. Bovendien zijn niet alle bedrijven bij de KvK ingeschreven, te denken valt aan die bedrijven die kleinschalig logies verstrekken. Het is ook mogelijk dat de hoofdbaan in de telling van de KvK elders meegenomen is en het verstrekken van logies een nevengeschikte functie is.

[7] In het bestand van de KvK zijn ook holdings en niet meer praktiserende bedrijven opgenomen. Een analyse van dat bestand wijst uit dat circa 150 bedrijven niet (meer) actief zijn. Voor de monitoring voor de komende jaren, is de telling van de KvK wel bruikbaar, omdat de registratie niet wijzigt. Daar waar wel wijzigingen komen, worden die bij de volgende monitoring toegelicht.

In de tellingen zijn forenzen vanaf Texel niet meegenomen. Deze personen kunnen potentiële werknemers op Texel zijn. Ze maken wel deel uit van de Texelse beroepsbevolking. In samenhang met de forenzen naar Texel constateren wij dat er sprake is van een duidelijke arbeidsmobiliteit.

De cijfers van de KvK en de aanvullingen uit de eigen inventarisatie zijn een methode om de huidige structuur enigszins te benaderen.

Anno 2010 zijn er volgens de KvK 5.431 arbeidsplaatsen, maar gecorrigeerd met de eigen inventarisatie, is er sprake van circa 6.500 arbeidsplaatsen op een inwonertal van 13.793 inwoners.

Vergelijkingen
Het cijfermateriaal laat zien dat er veel vestigingen en arbeidsplaatsen in de toeristische sector aanwezig zijn. Er zijn bovendien relatief veel vestigingen en arbeidsplaatsen in landbouw en visserij.
Er zijn een paar grote werkgevers bij kennis en onderwijs en openbaar bestuur (bijvoorbeeld Nioz, Ecomare en Gemeente). Hier is bovendien sprake van relatief hoog opgeleide medewerkers (blijkt niet uit cijfers maar is een bekend veronderstelde aanname).

Er zijn veel vestigingen op Texel. Er is sprake van een intensieve infrastructuur. Deze infrastructuur op Texel gaat uit van circa 24.000 inwoners. Dit is gebaseerd op de categorie-indeling van de Gemeentewet: vanwege de toeristische functie van Texel, is de gemeente ingedeeld in categorie 14.000 – 24.000 inwoners. Er zijn derhalve veel ondernemers en ondernemingen op Texel: er is sprake van een hele intensieve structuur en veel bedrijven.

Met het cijfermateriaal is ook een vergelijking met Kop van Noord-Holland en een vergelijking met het werkgebied van de KvK Noord-West-Holland te maken.

a. Kop van Noord-Holland:
Op Texel zijn veel vestigingen aanwezig. In de grote bedrijfstakken scoren landbouw, jacht en bosbouw en horeca op Texel relatief hoog ten opzichte van de andere gemeenten. Met industrie en overige dienstverlening zijn we vergelijkbaar en met Bouwnijverheid, Handel en reparatie en Diverse zakelijke dienstverlening blijven we duidelijk achter bij de andere gemeenten in de Kop van Noord-Holland.

b. Werkgebied Noord-West-Holland (Kop en Noord-Kennermeland en West-Friesland en Waterland)
Het aantal vestigingen bouwnijverheid, handel & reparatie en diverse zakelijke dienstverlening is ook in het werkgebied relatief hoog. Hetzelfde geldt voor het aantal vestigingen in industrie, transport en overige dienstverlening, deze zijn relatief vergelijkbaar met de Kop van Noord-Holland en Texel. Qua landbouw, jacht, bosbouw en horeca zijn er op Texel relatief veel meer vestigingen aanwezig dan in Noord West-Holland.

4.1.5. Werkloosheid

De werkloosheidscijfers fluctueren vanwege de seizoensinvloeden, waarbij het beeld ontstaat dat er in het hoogseizoen minder werklozen dan daarbuiten zijn. In bijlage I is een overzicht vanaf 2003 opgenomen. De curve is vanaf 2003 tussen de seizoenen geleidelijker geworden en minder diep in de zomerperiode en minder hoog in de winterperiode. Het aantal vacatures is gemiddeld behoorlijk verminderd (oudere grafieken zijn niet beschikbaar).

In 2009 zijn 330 werkloosheidsuitkeringen (WW) verstrekt, namelijk 150 bestaande en 180 nieuwe uitkeringen.
Er zijn 40% werkzoekenden op het niveau van mbo/havo/wo en 30% op het vmbo-niveau.
De werkloosheid is relatief laag ten opzichte van het bevolkingsaantal.
De winterwerkloosheid is de laatste jaren behoorlijk gedaald.
De indruk is dat veel jongeren met potentie voor hoge opleidingen naar de Randstad vertrekken en niet meer terug (kunnen) keren naar Texel omdat er onvoldoende banen voor hoger opgeleide medewerkers zijn.

In het kader van de vergrijzing en de tekorten van arbeidskrachten in de nabije toekomst is belangrijk te realiseren dat er binnen de groep WWB (Wet, Werk en Bijstand), WIJ-ers (jongeren tot 27 jaar), NUGgers (niet-uitkeringsgerechtigden) en Wajongers nog arbeidspotentieel is. Deze groep staat thans vaak nog aan de zijlijn. Als zij kansen met ondersteuning (jobcoaching, opleiding) krijgen, zal deze groep tot de arbeidsmarkt kunnen toetreden. Werkgevers zullen bereid moeten zijn deze ondersteuning te verlenen. Ook in het kader van maatschappelijk verantwoord ondernemen staan ondernemers open voor mogelijkheden voor deze doelgroepen.

Tevens is er arbeidspotentieel voor ongeschoold en productiewerk. De ervaring is dat deze personen vaak geen starterskwalificatie hebben en laaggeschoold zijn en derhalve aangewezen zijn op passend werk (ongeschoold/productie).

4.1.6. Omzetverdeling

Qua invloed op de economie hanteren wij de volgende verdeling.

- Toerisme 80% (logiesverstrekkers, detailhandel en horeca)
- Landbouw 10 à 15 %
- Visserij 5%
- Dienstverlening en overig 5%

4.1.7. Inkomen

Het gemiddeld inkomen per hoofd van de bevolking is in 2009 voor Texel € 29.200,= per jaar. Dit is gemiddeld genomen € 2.000,= minder dan in de regio. Dit komt met name door het relatief hoger aantal vestigingen/werkenden in de landbouw en de horeca en een lager aantal in de zakelijke dienstverlening, het onderwijs en de gezondheidszorg.

4.1.8. Wonen / inwoners

In 2009 zijn 6.030 woningen voor permanente bewoning op Texel aanwezig (4.271 koop en 1.759 huur: 71% respectievelijk 29%). Ten opzichte van het bevolkingsaantal zou dit voldoende moeten zijn. De prijzen van de woningen zijn echter zodanig hoog dat er een scheefgroei is tussen de woningprijzen en het inkomen. Koopwoningen mogen alleen worden bewoond door huishoudens met een maatschappelijke of economische binding (tenzij de verkoopprijs boven de € 272.268,= ligt). Hoewel de regeling enerzijds bedoeld is ter bescherming van de eigen bevolking, heeft het ook een prijs opdrijvende werking en daarmee effect op de beschikbaarheid van betaalbare woningen voor starters of lokale doorstromers. Er is een duidelijke behoefte aan betaalbare woningen voor de laag- en gemiddeld opgeleide bewoners.
Per 1 januari 2010 zijn huurwoningen tot een huur van € 652,52 per maand uitsluitend nog beschikbaar voor huishoudens met een gezamenlijk belastbaar inkomen van € 33.614,-- per jaar. Hierdoor zal ook het huren van woningen voor een grote groep huishoudens boven dit inkomen er niet eenvoudiger op worden.

4.1.9. Onderwijs

In 2009 zijn 1.379 scholieren voor het basisonderwijs ingeschreven. Op het voortgezet onderwijs zijn dat 924 scholieren. Het aantal leerlingen in het basisonderwijs is dalende. Bij het voortgezet onderwijs is er weliswaar nog wel een groei, maar ook die zal de komende jaren ombuigen naar een daling. Dit zal voor de werkgelegenheid in het onderwijs merkbaar worden, maar ook voor de totale beroepsbevolking op Texel.

Het voortgezet onderwijs op Texel betreft VMBO, Havo en VWO.
Het VMBO heeft drie clusters met weer onderverdelingen:

- Economie: “consumptie”, “handel” en “administratie”
- Techniek: “metaal”
- Zorg en Welzijn: “zorg en welzijn”

De keuze voor de verdeling is afgestemd op vraag en aanbod. Een opleiding dient namelijk voldoende leerlingen te hebben om in stand te kunnen blijven. Aanbod van meerdere VMBO-richtingen kan negatief effect hebben op het voortbestaan van die richtingen; uitgegaan moet worden van het beschikbaar aantal leerlingen.
Het VMBO is geen beroepsopleiding, maar is voorbereidend op bijvoorbeeld de Havo of het MBO. Wellicht kunnen de clusters en de onderverdelingen meer worden afgestemd met de vraag uit de arbeidsmarkt. Het MBO is wel een beroepsopleiding.

4.2. Conclusies

Vanuit de vorige paragraaf en vanuit de diverse discussies die in de project- en stuurgroepvergadering gehouden zijn, is een aantal conclusies te trekken.

Allereerst gaan we in op conclusies die op alle sectoren betrekking hebben. Vervolgens worden diverse – voor onderhavige visie relevante – conclusies van de diverse sectoren opgesomd.

Bevolking

- Het inwoneraantal op Texel is de laatste jaren redelijk stabiel geweest. Voor de komende jaren wordt een lichte krimp verwacht.
- De bevolking heeft en houdt binding met Texel (keren graag terug): daar liggen kansen.
- Er zijn veel lage inkomens.

Werkgelegenheid

- De beroepsbevolkingaantallen dalen, en de vergrijzing stijgt. De groep van 55-65 jarigen zal de komende jaren het arbeidsproces verlaten. Gezien de huidige bevolkingsopbouw, kan deze groep onvoldoende worden vervangen. Binnen tien jaar zal er vanuit de eigen bevolkingsgroep een tekort aan arbeidskrachten zijn, indien hierop niet wordt ingegrepen. Overigens is er geen sprake van een gesloten systeem qua arbeidskrachten: ook van buiten Texel komen werkenden om de arbeidsplaatsen op te vullen. Een vergelijkbaar verloop was ook in de voorgaande jaren te aanschouwen, waarbij ook in het verleden arbeidsplaatsen zijn vervuld.
- Er is arbeidspotentieel bij de groepen WWB (Wet Werk en Bijstand), WIJ-ers (jongeren tot 27 jaar), NUGgers (niet-uitkeringsgerechtigeden) en Wajongers mits zij vanuit het bedrijfsleven voldoende ondersteuning krijgen tot de arbeidsmarkt toe te treden.
- In het hoogseizoen is er een tekort aan arbeidskrachten in de horeca / het toerisme.
- In meerdere sectoren is sprake van een dreigend tekort aan arbeidskrachten.
- Het aantal bedrijven steeg nog wel de laatste jaren, maar de werkgelegenheid daalt toch enigszins. Dit zal opgevangen moeten worden.
- Er zijn veel gemiddeld-niveau opgeleide werkzoekenden. Landelijk is HAVO of MBO-2 de startkwalificatie voor de arbeidsmarkt. Voor seizoenswerk op Texel volstaan werkgevers ook met werknemers zonder deze startkwalificatie. Veel scholieren van dit niveau of MBO-niveau blijven op Texel, anderen vertrekken om aan het HBO of de universiteit te studeren.
- Het werkloosheidscijfer is relatief laag ten opzichte van het bevolkingsaantal.
- De winterwerkloosheid is de laatste jaren behoorlijk gedaald.

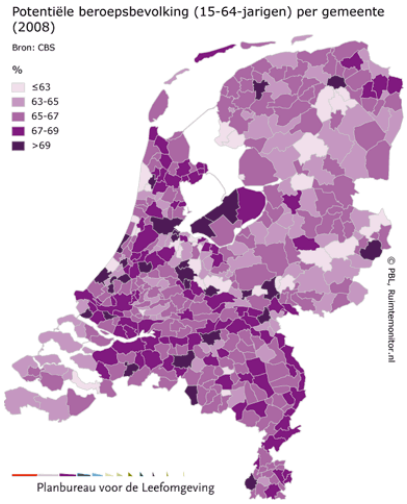

Onderwijs

- In het basisonderwijs en het voortgezet onderwijs is sprake van een zorgpunt met betrekking tot de daling van het aantal kinderen, nu en in de nabije toekomst.
- Relatief veel hoogopgeleiden vertrekken naar de Randstad.
- Er is nauwelijks werk aansluitend op het onderwijs op Texel. Praktijkopleidingen zijn daarom gewenst. Het ROC heeft een paar praktijkopleidingen. Verruiming van het aanbod is afhankelijk van beschikbaarheid van middelen, aantal leerlingen en voldoende leermeesterplaatsen.

Landbouw

- Er is een wens voor schaalvergroting of bedrijfsverbreding, maar de mogelijkheden zijn beperkt. Op lokaal niveau worden verruimingen onderzocht, maar Europese wetgeving maakt het deze bedrijfstak niet gemakkelijker.

- In deze sector is sprake van een gemiddelde (marktconforme) inkomensontwikkeling.
- Het aantal arbeidsplaatsen is dalende, de bedrijfsomzetten zijn stabiel.
- Bedrijfsovernames zijn complex en moeizaam.
- Er zijn natuurlijke mogelijkheden om op de vraag van duurzame voeding / duurzaam voedsel (bijv. Inspelen op biologisch voedsel) in te spelen.

Toerisme

- Er zijn veel arbeidsplaatsen, arbeidskrachten en bedrijven in de toeristische sector. Omdat de economie voor 70% a 80% uit de toeristische sector bestaat, moet er voor gewaakt worden dat er op Texel een monocultuur ontstaat. De andere genoemde sectoren bieden thans ook potenties voor de lokale economie. Er zal aandacht moeten blijven bestaan voor de groeimogelijkheden voor andere sectoren. Uiteraard moet ook de toeristische sector kunnen blijven groeien.

- Het Eiland Texel, met 30 kilometer strand, is een sterk beeldmerk voor het toerisme.
- Er is sprake van een divers aanbod qua logiesverstrekking, horeca en detailhandel.
- Het toerisme kan putten uit een prachtig decor wat het eiland Texel te bieden heeft. Daarin is ook een hoge kwaliteit voor de natuur weggelegd.
- Opleidingen (voortgezet onderwijs) zijn op Texel of in de directe omgeving niet aanwezig, terwijl het voor de vraag naar arbeidskrachten en kwaliteitsimpulsen in de toeristische sector wel wenselijk is.

Visserij

- Er is binnen de visserij weinig investeringsruimte ten behoeve van groei. De sector staat hierdoor en mede door Europese regelgeving sterk onder druk. Vooralsnog zijn er 24 kotters op Texel.

- De visserij op Texel is innovatief en duurzaam gericht. Vernieuwingen zijn onder andere gericht op innovatieve vismethoden.
- De visserij is naast zelfstandige bedrijfstak ook een toeristische attractie.

Kennis

- De kennispolder "'t Horntje" is aantrekkelijk voor de vorming van een 'marine science park' waardoor het ook mogelijk wordt nieuwe bedrijven aan te trekken.
- De kennnissector op Texel is onderscheidend op specialistisch marien gebied: Instituten hebben een goede naam in de nationale en internationale zeeonderzoekswereld en ook in marien onderwijs. Er is samenwerking met verschillende universiteiten, hogescholen en mariene instituten in binnen- en buitenland. Er is ook steeds meer sprake van een goede samenwerking op lokaal nivo.
- Uitstekende laboratoriumfaciliteiten zijn aanwezig, incl. klimaatkamers voor experimenten. Hierbij is tevens sprake van een band / binding tussen kennis en praktijk.
- Natuur- en klimaatbewustwording geeft ruimte voor onderzoeksinstituten.
- Polder "'t Horntje" ligt nu buitendijks: dus relatief geringe bescherming tegen overstromingsgevaar en groot gevaar voor kapitaalvernietiging. Hierdoor is er sprake van een 'investerings-onvriendelijk klimaat".

Foto Simon Smit

Zorg

- Texel heeft een hoge vergrijzing: er zal meer zorg worden gevraagd.
- Onder de groep "vergrijzers" is een groep financieel draagkrachtigen, waarop de sectoren zorg en toerisme in kunnen spelen, door seniorentoerisme aan te bieden.

- De zorgsector is vanwege de vergrijzing een groeimarkt. Het aanbod van professioneel personeel is echter laag.
- De sector heeft te maken met een imagoprobleem van lange zware werktijden tegen een laag arbeidsloon

Dienstverlening

- Op het gebied van dienstverlening is veel specifieke kennis van de Texelse markt en -problematiek aanwezig.
- Er is sprake van een relatief laag verloop van medewerkers, waardoor de organisaties vrij stabiel zijn.
- Diensten worden steeds minder plaatsgebonden (internet).

Bouw

- In de bouw- en installatiesector is sprake van kennis van en toepassing van duurzaam bouwen
- Er wordt in hoge mate in samenwerkingsverbanden gewerkt.
- Er is een relatief grote thuismarkt (Texelse klanten) (6000 huishoudens en 4500 verblijfsrecreatie-eenheden).
- Qua arbeidskrachten is met name in deze sector sprake van een vergrijzing, waarbij de aanwas van jong personeel niet hoog is.
- Voor praktijkgerichte beroepsopleidingen voor de sector Bouw, zijn de leerlingen aangewezen op Den Helder of locaties verder afgelegen van Texel. Scholingsmogelijkheden op Texel zijn tevens summier vanwege een beperkt aantal bouwwerkplaatsen.
- VMBO-"Techniek-metaal" is een voorbereidende opleiding voor de praktijkgerichte beroepsopleiding "bouw" op het ROC of Espeq of Tetrix in Den Helder.

Energie

- Er is een ruime aanwezigheid van natuurlijke duurzame energiebronnen.
- Belangrijk is dat er meer bewustzijn komt van de natuurlijke bronnen van energie op Texel en dat die aanwezige bronnen beter worden benut.
- Op Texel en ook in de regio is veel en hoge kennis aanwezig.
- De energiesector is een groeisector.
- Met haar ambitie van "Texel in 2020 zelfvoorzienend" heeft Texel een duurzaam imago.

Bereikbaarheid

- Via 3 zeehavens (Oudeschild, Nioz en TESO) en 1 luchthaven is Texel bereikbaar
- Texel heeft een goed wegennet en veel goede fiets- en wandelpaden
- Er is sprake van een relatief goed openbaar vervoer, waarbij continue aandacht voor de dagelijkse bereikbaarheid van de buitendorpen is vereist.
- Zeer goede bootverbinding.
- Er zijn goede voorzieningen met betrekking tot zorgvervoer (ambulance en ziekentaxi).
- Het aantal parkeervoorzieningen voor zowel auto als fiets laat te wensen over.

Woningen

- De verhouding prijs woning en inkomen ligt scheef (dure woningen).
- Er is behoefte aan betaalbare woningen voor de laag- en gemiddeld opgeleide bewoners.
- Duurdere woningen worden geregeld gekocht door meer financieel draagkrachtigen van de vaste wal.

Hoofdstuk 5 SWOT-analyse[8]
(benadering van sterkte, zwakte, kans, bedreiging)

Mede uit de voorgaande analyses, is de SWOT-analyse opgesteld. Deze brengt kansen en dreigingen in kaart. De "sterke" en "zwakke" elementen hebben betrekking op de interne analyse (SW): dit zijn zaken die vanuit ons zelf komen. De "kansen" en "bedreigingen" hebben betrekking op de externe analyse (OT): deze komen voort uit de omgeving en geven het gevoel dat het ons "overkomt". Door een koppeling tussen de vier waarden te leggen, kan bepaald worden waar we ons op moeten gaan oriënteren. Vooral de kansen en bedreigingen zijn input voor de visievorming, speerpunten en actiepunten. De opsomming van de punten is in willekeurige volgorde opgenomen.

Sterk	**Zwak**
• ambitieuze gemeenschap met een grote gemeenschapszin • ruime aanwezigheid duurzame energiebronnen • innovatief klimaat • beeldmerk[9] • kernkwaliteiten • divers winkel, horeca en logiesaanbod (toerisme) • bloeiend toerisme • bereikbaarheid naar/van en op van Texel • eigen intramurale zorgvoorziening	• weinig "hoogwaardige" arbeid en arbeidskrachten • lage inkomensontwikkelingen • lange procedures en starre regels • beperkte bewustwording van duurzame mogelijkheden en onvoldoende voortgang in uitvoering energievisieprojecten • tegenstrijdige belangen tussen economische sectoren • kwaliteitsuitstraling van veel gebouwen laat te wensen over • monocultuur (70% toerisme)[10] • relatief beperkte bereikbaarheid ten opzichte van vaste land • te weinig fiets- en auto parkeervoorzieningen • dubbele vergrijzing • ontbering toetsingskader kernwaarden
Kans	**Bedreiging**
• Texel promoten als (thuis) werkplek en als proeftuin voor nieuwe bedrijfsontwikkelingen en werkvormen • meer lokale samenwerking van bedrijven • versoepeling vergunningen / regelgeving en lastenverlichting • natuur- en klimaatbewustwording geeft ruimte voor onderzoeksinstituten • inspelen op duurzame ontwikkelingen • inspelen op mogelijkheden van vergrijzing • maritiem karakter benutten • dienstverlening wordt minder plaatsgebonden (digitale snelweg) • groeimarkt van zorg	• dreiging dat openbaar vervoer verslechtert • tekort arbeidskrachten in nabije toekomst • goed personeel moeilijk te werven • leerlingendaling • stijgende woningprijzen • thuismarkt groeit niet / nauwelijks • investerings-onvriendelijke situatie van polder "'t Horntje" omdat het buitendijks ligt • klimaatverandering • Noord-Holland als opkomende toeristische markt (concurrentie) • groei aantal fietspaden blijft achter bij groei aantal fietsbewegingen • komst grootschalige bedrijven die niet in het landschap passen • financiering van de zorg: ontmanteling AWBZ, bevriezen van budgetten en zorgzwaarte-bekostigingsstructuur

[8] Strengths (= sterk), Weaknesses (= zwak), Opportunities (= kans) en Threats (= bedreiging)
[9] Waddenzee, Noordzee, eiland, diverse landschapstypen, strand, cultuurhistorie/VOC-verleden
[10] Logiesverstrekkers, detailhandel en horeca

Hoofdstuk 6 Visie

6.1. Algemeen

Aanvankelijk zou aan de hand van scenarioplanning de visie worden bepaald. Tijdens het proces bleek het meer wenselijk via het beschrijven van speerpunten de visie voor de komende jaren te omschrijven.

In onze visie moeten we de Texelse economische structuur zo inrichten dat er voldoende werkgelegenheid is en dat er voldoende arbeidskrachten zijn. Diversiteit in werkniveaus is hierbij van belang.

We willen ons op diverse pijlers richten, om economische risico's te spreiden.
Tevens willen we nieuwe werkgelegenheid die passend is bij de Texelse identiteit naar ons eiland trekken. Passend bij de Texelse identiteit betekent dat die werkgelegenheid de Texelse kernkwaliteiten ondersteunt en zo mogelijk versterkt.

We streven dus naar een goede Texelse economie. In onze gedachten betekent dit dat:

a. de inwoners hun brood met beleg op Texel kunnen verdienen; en
b. er in een aantrekkelijke omgeving kan worden gewoond. Dit is uit te drukken in het uitgangspunt dat de economische ontwikkelingen moeten bijdragen aan de kernkwaliteiten van Texel.

Om de kernkwaliteiten te beschermen is het belangrijk dat er een eenduidig toetsingskader van de Texelse kernkwaliteiten komt. Hierbij realiseren wij ons dat er tevens een grote wens is om de regeldruk te verminderen. Vermindering van regeldruk leidt niet perse tot minder regels, omdat versnelling van procedures ook vermindering van regeldruk kan inhouden. Ook het tonen van begrip bij de ingewikkeldheid van procedures en het ondersteunen bij procedures kan tot lastenverlichting leiden.

Er is tevens een wens om nieuwe ontwikkelingen toe te staan. Zoals al is gemeld, is het ook belangrijk dat de ontwikkelingen op Texel passend zijn. Passendheid wordt dan ook uitgedrukt in de woorden dat het moet bijdragen aan de kernkwaliteiten van Texel.

We hebben een prachtig decor wat een economische waarde heeft. Aantasting van dat decor, dat Texelse landschap, heeft effect op de lokale economie. Aantasting kan bijvoorbeeld een reden voor toeristen worden om Texel niet meer te bezoeken. Zelfs het stapsgewijs aantasten van het landschap kan tot economische problemen leiden.

Belangrijk is dat we ons richten op het behoud en de versterking van onze economische kracht.
We hebben geconstateerd dat het aantal arbeidskrachten de komende jaren daalt als gevolg van de dubbele vergrijzing (meer ouderen die niet meer aan het arbeidsproces deelnemen en minder jongeren om hen te vervangen). Dit terwijl de hoeveelheid werk niet vermindert.

Ook zal aandacht gegeven moeten worden aan de verzorging van de ouderen op Texel. Deze zorgsector is een groeiende arbeidsmarkt. Er komen steeds meer ouderen en de overheid bezuinigt steeds meer op het gebied van de zorgverlening zodat particuliere hulpverlening steeds belangrijker wordt. Hierop moet economisch worden ingespeeld.
Ook treedt in het toerisme het aspect van "vergrijzing" op. Hier zal met name de sector op in moeten spelen, want "vergrijzing" hoeft niet als bedreiging gezien te worden maar kan als kans benaderd worden.

Als gevolg van de daling van de geboortecijfers, daalt het aantal leerlingen op de basisscholen, hetgeen een trend is die de komende jaren ook in het vervolgonderwijs merkbaar zal zijn, wat tot verminderde werkgelegenheid in het onderwijs zal leiden alsmede daling van de totale beroepsbevolking.

In het najaar van 2010 is een onderzoek naar de demografische ontwikkelingen van Den Helder en de regio verricht door het team Deetman/Mans. Zij concluderen dat er niet sprake is van een echte krimpregio, omdat het aantal huishoudens niet daalt. Den Helder en omgeving hebben nog belangrijke economische potenties. Met name zijn die te vinden in havenontwikkelingen en onderzoek. Dit zijn potenties die ook voor Texel van belang kunnen zijn, en die we in onze lokale economie ook kunnen benutten en uitnutten. Deze resultaten zullen we meewegen in onze visie, speerpunten en actiepunten.

Om de daling op te vangen van het aantal personen dat je nodig hebt voor de werkgelegenheid, zullen we nieuw personeel en dus nieuwe inwoners moeten aantrekken. Belangrijk is ons te realiseren dat er dan ook voldoende betaalbare woningen moeten zijn om die inwoners te huisvesten.

Om de Texelse economie te stimuleren moeten er keuzes worden gemaakt, omdat niet overal tegelijk evenveel aandacht aan gegeven kan worden.

Samenwerken

Texel is een ambitieuze gemeenschap met een grote gemeenschapszin, waar veel lokaal wordt gedacht en gehandeld. Er is een sterke maatschappelijke betrokkenheid. Men zoekt elkaar op en probeert er samen iets van te maken.

Veel partijen hebben zich in organisaties vertegenwoordigd. Binnen die organisaties is er een grote bereidheid tot samenwerking. Ook daarbuiten is die bereidheid aanwezig. Men zoekt elkaar op als men elkaar nodig heeft. In het kader van de beleidsvisie is het belangrijk dat er een bewustwording tot gang komt dat men nog eerder aan elkaar denkt om onderwerpen op te pakken. Wel zal er in alle situaties sprake van synergie en gemeenschappelijke belangen moeten zijn, om samenwerking te laten slagen.

Bij alle sectoren is er sprake van een versnippering van bestuurskracht. Dit geeft effecten als gebrekkige onderlinge afstemming en coördinatie. Slimme samenwerkingsverbanden kunnen hierin oplossingen bieden.

Iedereen ziet mogelijkheden voor bedrijfsontwikkelingen zoals schaalvergroting, schaalverbreding en/of vernieuwingen, mits passend bij de Texelse kernkwaliteiten. Juist door hier samen vorm aan te geven, kan dat kans van slagen hebben.

Samenwerking is een voorwaarde voor behoud en versterking van de lokale economie.

6.2. Gemaakte keuzes

Texel kan als een gewone Nederlandse plaats worden beschouwd. Anderzijds kan men qua economie kiezen voor de speciale kwaliteiten van Texel. Bij het maken van de keuzen hebben we het laatste met name benadrukt en is ons eiland Texel benaderd als **BV TEXEL**. Alle economische sectoren en de branches binnen die sectoren zijn de afdelingen die in het bedrijf BV Texel aanwezig zijn. Bedrijfseconomisch kun je een analyse maken welke afdelingen versterkt moeten worden en welke afdelingen je moet afstoten om het bedrijf economisch gezond te houden. Het laatste – afstoten van afdelingen – doen we in BV Texel niet.

Als een creatieve vorm van bedrijfseconomische beoordelingen, hebben we de tien benoemde economische sectoren[11] beoordeeld aan de hand van de mogelijkheden die ze bieden aan:

1. "ontwikkeling van de groei van de sector": is het realistisch te verwachten dat een bepaalde sector groeit: komen er meer van zulke bedrijven en/of meer diversiteit in de sector.

en

2. "groei van de werkgelegenheid in de sector": in welke sectoren wordt extra werkgelegenheid verwacht. Extra vormen van werkgelegenheid zijn wenselijk, mits er voldoende arbeidskrachten kunnen komen. Dat kunnen bestaande arbeidskrachten zijn, uit de eigen beroepsbevolking, maar het kunnen ook arbeidskrachten van de vaste wal zijn.

Aan de hand van deze benadering, hebben wij geconcludeerd dat er in de sectoren landbouw, visserij, toerisme, dienstverlening en bouw niet veel groei op beide aspecten (sector en werkgelegenheid) is te verwachten. Niet dat deze sectoren stil staan, maar noemenswaardige groei van een van deze sectoren en qua werkgelegenheid is niet te verwachten.
In deze sectoren zijn wel ontwikkelingen te verwachten, maar dat moet uit de sectoren zelf komen. Bovendien zijn in die sectoren de ontwikkelingen op lokaal niveau vaak niet te beïnvloeden, zoals een toenemend aanbod op internet via marktplaatsen en webwinkels.

Daarentegen is de conclusie dat de sectoren kenniseconomie, zorgsector, bereikbaarheid en energie & duurzaamheid op beide aspecten wel zullen groeien. Het zijn sectoren waarin nieuwe producten te verwachten zijn. En ook door combinaties van producten zijn ontwikkelingen mogelijk. Hierbij is het wel belangrijk dat deze sectoren in dit kader steun vanuit Texel (ondernemers en overheid) krijgen om de doelstellingen voor het gezonde bedrijf te behalen. In de volgende twee hoofdstukken worden de speerpunten en actiepunten, met name voor deze sectoren, verder uitgewerkt.
De focus is gemaakt omdat hiermee nieuwe werkgelegenheid kan ontstaan, wat nieuwe inwoners zal trekken. Ook kan hiermee het bestaande niveau van arbeidsbanen in stand blijven.

De speerpunten zijn de elementen waarop we ons de komende jaren zullen focussen. Deze speerpunten zijn vertaald in actiepunten opdat er ook daadwerkelijk aan de verbetering van de economie wordt gewerkt. Het moet niet tot woorden blijven: daden zijn noodzakelijk.

6.3. Basisniveau behouden

Belangrijk is dat er ruimte is voor ontwikkelingen in alle economische sectoren. Zoals al eerder is gesteld, kan niet aan alle economische sectoren evenveel aandacht worden besteed. Bovendien zijn bepaalde sectoren lokaal niet te beïnvloeden omdat er sprake is van nationale of internationale regelgeving waartegen geen bezwaar mogelijk is. In deze sectoren zijn ontwikkelingen wel mogelijk, maar die zullen veelal vanuit particulier initiatief ontstaan. Het is belangrijk om positief op goede plannen voor deze sectoren te reageren.

Het is van belang het huidige economische niveau in alle sectoren te koesteren. De vereiste inspanning is dit niveau minimaal te handhaven. Wij denken dan met name aan de sectoren toerisme, landbouw, visserij, bouw en dienstverlening. Elk afzonderlijk verdienen ze inspanningen om met name de werkgelegenheid in deze sectoren te behouden. Daarnaast is het raadzaam om hun onderlinge verbondenheid te blijven benadrukken en initiatieven die dat verstevigen te ondersteunen. Zonder bijvoorbeeld een agrarisch landschap en één of meer bedrijfshavens is Texel voor de toerist minder aantrekkelijk.

11 Agrarische sector, toerisme, visserij, kenniseconomie, zorgsector, dienstverlening, bouwnijverheid, bereikbaarheid, automatisering, energie/duurzaamheid

De veranderingen zoals schaalvergroting in de agrarische sector zullen gefaciliteerd moeten worden. Ook zal ruimte voor kwaliteitsverbetering in bijvoorbeeld de toeristische sector nodig zijn. Die kwaliteitsverbetering zal naar verwachting ook bijdragen aan een stijging van de werkgelegenheid. Voor de visserij zijn er kansen op het gebied van innovatie en vernieuwing. De bouwsector zal moeten inspelen op renovatie van panden, waaronder het aanpassen van woningen aan de wensen behorende bij de vergrijzing. De verwachting is dat er komende jaren niet enorm veel nieuwbouw wordt gerealiseerd. Het aantal nieuw te bouwen woningen zal vanwege de bevolkingsprognoses niet enorm hoog zijn. De gedachte is dat veel zomerhuizeneigenaren in het buitengebied gebruik willen maken van het beleidsvoorstel van verruiming van een zomerhuis naar 100 m². Hiermee wordt door veel eigenaren gewacht tot de inwerkingtreding van het bestemmingsplan voor dit gebied.

Deze voorbeelden illustreren dat de economische ontwikkelingen vanuit de sectoren zelf moeten worden opgepakt. In onderhavige economische visie zijn geen speerpunten en actiepunten voor deze sectoren afzonderlijk opgenomen.

Hoofdstuk 7 Speerpunten

Tijdens het proces ontstond het idee om het beleid te definiëren aan de hand van speerpunten en actiepunten. De speerpunten komen in willekeurige volgorde hierna aan de orde. Aangegeven wordt welke toekomstvisie per speerpunt wenselijk is. In hoofdstuk 7 wordt per speerpunt een aantal actiepunten genoemd.

Het gaat om de speerpunten:
1. Texel ontwikkelen als proeftuin voor nieuwe werkvormen; werving en selectie
2. Texel proeftuin voor natuur, energie & duurzaamheid, water en kennis
3. Opleidingsmogelijkheden ontwikkelen
4. Zorgsector in combinatie met de toeristische sector ontwikkelen
5. (Lokale) Regeldruk voor alle sectoren verminderen
6. Bereikbaarheid & fysieke mobiliteit optimaliseren

7.1. Texel ontwikkelen als proeftuin voor nieuwe werkvormen; werving en selectie

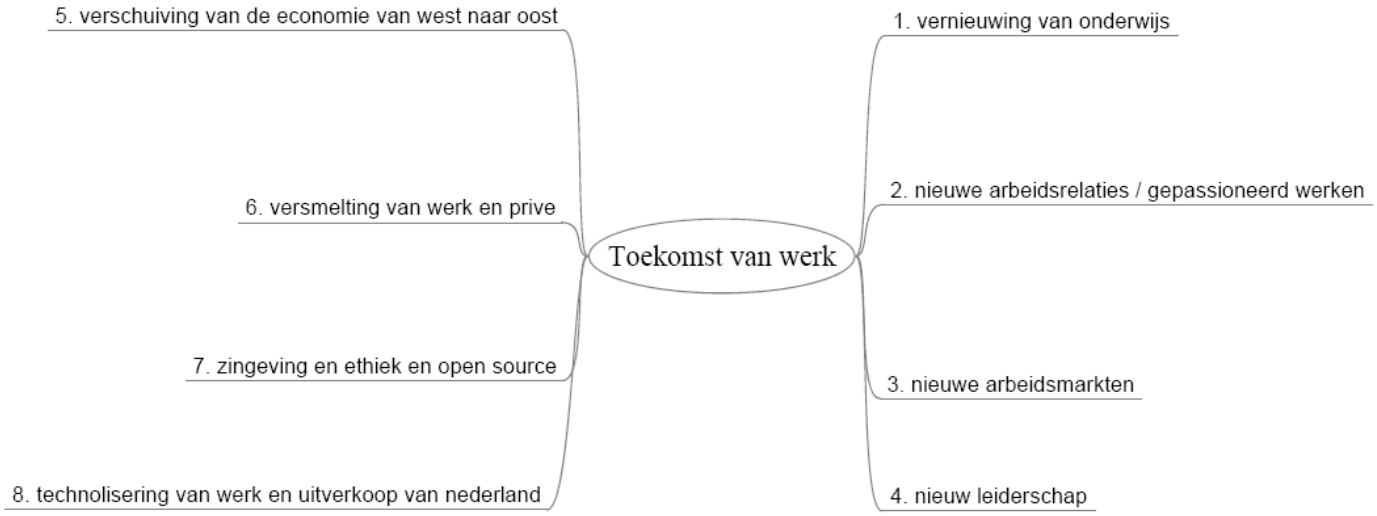

In het schema[12] hierboven zijn diverse trends met betrekking tot de toekomst van werk verwoord. Op diverse trends kan worden ingespeeld.

Inmiddels is het begrip "Het Nieuwe Werken" in Nederland geïntroduceerd. Het is een andere manier van werken en samenwerken. In Het Nieuwe Werken gaan mensen en organisaties flexibeler om met arbeidstijd en werkomgeving. Men werkt bijvoorbeeld meer thuis. Hierdoor ontstaat er een betere werk-privébalans. De ervaringen zijn dat mensen zich hierdoor prettiger voelen en dat de productiviteit stijgt.

Wij kiezen er voor ons te concentreren op "thuiswerken", omdat ook op Texel werk en privé steeds meer met elkaar versmelten.

[12] Samenvatting van het boek "toekomst van werk" van Adjiedj Bakas. In bijlage II is een samenvatting van de 8 termen verwoord.

Thuiswerken

Anno 2010 zijn op Texel veel thuiswerk-werkplekken aanwezig. Het varieert van plekken waar iemand fulltime zijn eigen beroep uitoefent tot werkplekken waar iemand een paar uren per week thuis voor de baas aan de overkant - waarbij men in loondienst is - werkt. De andere dagen werkt die persoon aan de vaste wal. Het thuiswerken, zowel voor jongeren als ouderen, is een werkvorm die (inter)nationaal steeds vaker voorkomt.

De rust en ruimte die zo kenmerkend voor Texel zijn, en de goede bereikbaarheid met de vaste wal (weinig files en goede openbaar vervoersverbindingen) bieden bovendien positieve elementen om thuis te werken. Texel is een voedingsbodem voor thuiswerkers. We zitten dicht bij de Randstad waar een dynamiek uit voortkomt die wij op Texel kunnen vermarkten. Verwacht wordt dat de partner van een thuiswerker werk gaat zoeken, en daarmee vacatures op de bestaande banenmarkt gaat invullen.

Het creëren van thuiswerk-plekken is hoofdzakelijk een marktwerking. We kunnen dat als Texel wel stimuleren door het te promoten. Dat kan enerzijds door middel van het maken van reclame dat Texel een uitstekend thuis-werk-eiland is vanwege haar kernkwaliteiten. Anderzijds moet de regelgeving het thuiswerken ook mogelijk maken.

Enkele voorbeelden in de regelgeving zijn:

- Omdat thuiswerken gepaard gaat met extra verkeersbewegingen als het beroep een cliëntenkring heeft, moeten thans verzoeken voor beroep aan huis bij de gemeente aangevraagd worden opdat beoordeeld kan worden of de extra verkeersbewegingen in de betreffende woonwijk acceptabel zijn.
- Als iemand Texel verkiest als thuiswerk-plek waar men ook graag woont, kan men alleen voor een woning boven de koopprijsgrens in aanmerking komen. Er is namelijk nog geen economische of sociale binding. Qua economische binding kan immers geen contract als bewijs worden overhandigd.

Als we thuiswerken willen promoten, moeten we nadenken of dit soort regels achterwege kunnen blijven. Dat kan door de randvoorwaarde mee te geven, dat de kernkwaliteiten niet aangetast worden bij een toename van thuiswerklocaties. Voorbeelden zijn dat de rust en ruimte in een woonwijk niet onevenredig worden aangetast; reclame-uitingen zijn niet toegestaan; het moet gaan om een levensvatbaar beroep waarbij het niet in de verwachting ligt dat men afhankelijk wordt van uitkeringen van de gemeente Texel.

In het kader van de gehele werkgelegenheid maar ook ten aanzien van de nieuwe werkvormen zal er aandacht moeten zijn voor de digitale snelweg. De verwachting is dat er niet meer digitale bedrijven zullen komen, maar dat er op het gebied van serviceverlening en onderhoud een groei is te verwachten.
In verband met de ambitie om “thuiswerken” te stimuleren, is het noodzakelijk dat de kwaliteit, en daarmee ook de snelheid, van de digitale snelweg goed is. Daarnaast zullen de economische sectoren zelf onderzoeken of er behoefte is aan snellere digitale wegen.

Het thuiswerken past binnen het kleinschalige karakter van de bedrijven op Texel. Dit speerpunt geldt voor alle economische sectoren.

In bijlage IV is een voorstel voor projectaanpak opgenomen.

Werving en selectie

De werving en selectie vindt thans per bedrijf – en dus afzonderlijk - plaats. Geregeld is het resultaat dat de sollicitant afziet van het aannemen van de functie, omdat er voor de partner geen werkplek is.

Hierop zal worden ingespeeld door het plaatsen van sollicitatie-advertenties meer gezamenlijk te verzorgen. Dit kan door de uitingen over Texel via de media meer en gezamenlijk tot uitdrukking te brengen. Enerzijds promoten we hiermee gezamenlijk de werkgelegenheid op Texel. Anderzijds kunnen we gezamenlijk de secundaire voorzieningen zoals prettig woonklimaat, goede ontspanningsmogelijkheden en het goede voorzieningenniveau in de advertentie onderschrijven.

Ten derde biedt het meer kansen dat beide partners gelijktijdig een baan op Texel vinden. Het is ook mogelijk dat de advertentie door een grotere en meer diverse groep wordt gelezen, waardoor het aantal sollicitanten kan groeien.

Ook kan gezamenlijk actie worden ondernomen door een arbeidspool, om personeel tussen bedrijven te laten rouleren, in te stellen. Door middel van een arbeidspool kunnen doorgroeimogelijkheden worden gefaciliteerd. Vaak zijn in het eigen bedrijf doorgroeimogelijkheden beperkt of uitgeput, waardoor roulatie naar / met een ander bedrijf een oplossing kan zijn. Ook kan het inspirerend zijn om een soortgelijke functie als die men thans vervult in een andere organisatie uit te oefenen. Ten derde biedt een arbeidspool de mogelijkheden om vervangend werk te vinden, bijvoorbeeld in situaties dat het eigen werk te zwaar is geworden, waardoor het wenselijk is een lichtere functie te vervullen. Wellicht kunnen de uitzendbureaus op Texel op deze gebieden meer dan thans samenwerken.

Dit speerpunt geldt voor alle economische sectoren.

In bijlage V is een voorstel voor projectaanpak opgenomen.

7.2. Texel proeftuin voor natuur, energie & duurzaamheid, water en kennis

Proeftuin

Enkele speciale kwaliteiten van Texel zijn haar omvang die groot genoeg is voor ondernemersontwikkelingen en zodanig klein is dat het overzichtelijk is. Het is Nederland in het klein.

Tevens zijn er veel natuurlijke bronnen aanwezig, het is een eiland met een grote samenwerkingszin en er is een bewustwording ten aanzien van duurzame ontwikkeling. Dit zijn een paar voorbeelden waardoor experimenten op Texel succesvol kunnen zijn.

Texel heeft daarnaast al een 'voorlopersimago'. Dit zouden we sterker moeten maken: zogenoemd vermarkten. Op het gebied van energie & duurzaamheid en water wordt dat imago het meest benadrukt. Het leidt er toe dat er seminars en congressen met deze onderwerpen als thema ergens op Texel gehouden worden. Soms worden locale ondernemers voor die congressen uitgenodigd, maar soms gaat het seminar stilletjes aan ons voorbij. Door hier meer ruchtbaarheid aan te geven, kunnen we ons nog beter vermarkten.

Initiatieven om ons heen, omarmen Texel op de gebieden van natuur, energie & duurzaamheid en water. Op deze gebieden, gekoppeld aan de kenniseconomie en het innovatieklimaat, kunnen we (inter)nationaal een belangrijke pion zijn, waar we op in moeten spelen.

Er is bovendien lokaal een breed draagvlak om samen te werken op de gebieden van innovatie, energie & duurzaamheid, water en kennis. Maar de samenwerking met instanties van de vaste wal kan ook een meerwaarde voor Texel hebben.

De conclusie is dat alle ingrediënten aanwezig zijn om Texel als Proeftuin op deze gebieden te promoten. Internationale en nationale samenwerking zal niet worden geschuwd.
Om het imago als Proeftuin uit te bouwen, moeten er faciliteiten geboden worden. Ook in dit kader denken we aan versoepeling van regelgeving. De proeftuin moet echter wel binnen de kernkwaliteiten passen. Het is zelfs wenselijk dat de proeftuin zich expliciet richt op de Texelse kernkwaliteiten.

Energie
Energie wordt naar verwachting een nieuwe economische factor, die we niet moeten laten liggen. Daarom gaan we ons hier expliciet op focussen.

Texel kan op veel gebieden[13] een hoogwaardig kenniseiland zijn. Het is belangrijk ons dat te realiseren en projecten daarop af te stemmen.

Ook is het mogelijk kennis en landbouw meer met elkaar te koppelen omdat daar nieuwe kansen liggen. Diverse initiatieven zoals "zilte landbouw" zijn al gestart, maar het is wenselijk dat de sectoren elkaar nog meer zullen benaderen.

Het is tevens heel belangrijk de energievisies daadwerkelijk uit te voeren. Het beleid is vastgesteld, maar de vertaling naar uitvoering laat op zich wachten. Hierbij ligt een relatie met gemeentelijke regelgeving (bijvoorbeeld bestemmingsplan) om duurzaamheidsprojecten ook ruimtelijk af te wegen en te faciliteren. Maar daarnaast zijn er projecten die zonder aanpassing van ruimtelijk beleid uitgevoerd kunnen worden. De benoemde projecten uit de energievisies zullen daarom de komende jaren tot uitvoering gebracht moeten worden, omdat ze de lokale economie kunnen stimuleren. Afwachten betekent dat we kansen laten liggen.

De ontwikkelingen voor Energie zijn daarmee niet meer alleen onderwerpen van duurzaamheid, maar ook van lokale economie geworden.

Individuele ontwikkelingen
Individuele ontwikkelingen binnen de bestaande situaties zijn soms al in gang gebracht. Verdere ontwikkelingen blijven nodig. Gedacht wordt aan bijvoorbeeld innovatieve vismethoden, onderzoeken naar mogelijkheden in de landbouw, uitwerking van de plannen voor duurzame energie.
De betrokken sectoren zullen hierin gezamenlijk moeten opereren: elkaar meer dan voorheen opzoeken.

7.3. Opleidingsmogelijkheden ontwikkelen

De werkgelegenheid moet behouden maar ook versterkt worden. Hiervoor zijn alle sectoren verantwoordelijk. Daarbij is het van belang dat er voldoende en goede scholings- en opleidingsmogelijkheden zijn.

Scholing en opleiding moeten aansluiten op de behoefte van de vraag. We merken op Texel dat hierin verbeteringen nodig zijn. Het lijkt wenselijk het beroepsonderwijs te verdiepen:

- Op het terrein van kennis wordt gedacht aan het HBO of universitair onderwijs
- Op het terrein van toerisme en bouw- & installatie wordt gedacht aan het MBO. (voor de bouw bijvoorbeeld Espeq en Tetrix).

Hierbij realiseren wij ons dat het ROC in Den Helder met circa 3.000 leerlingen het al moeilijk heeft zichzelf in stand te houden. Met het oog op kwalitatief goed onderwijs is het niet per se noodzakelijk dat zich zelfstandige opleidingsinstituten op Texel vestigen. Meer reëel is te onderzoeken of in samenwerking met bestaande beroepsopleidingen dependances gerealiseerd kunnen worden of dat aan bestaande beroepsopleidingen op Texel toegespitste opleidingen worden toegevoegd.

[13] Toekomstontwikkelingen sector Energie (-productie en –opwekking) worden voor Texel in hoge mate bepaald door de ambities die men heeft uitgesproken met als horizon 2020. Enerzijds onafhankelijk en aan de andere kant groen (CO2-reductie). Gebaseerd op een 'schijf van vijf': zon-wind-biomassa/vergisting-water(getijden- of zoet/zout)-aardwarmte. De ambities zijn voor het grootste deel nog niet vertaald in concrete acties. Enerzijds omdat dit nog studie vergt (mn aardwarmte en water) en anderzijds vanwege politieke discussies aangaande bepaalde toepassingen (wind en biomassa). Toepassingen zonne-energie (PV en thermisch) staan niet meer ter discussie, maar toepassing (mn PV) is nog teveel afhankelijk van subsidiestromen. Warmteproductie staat nu in de belangstelling en daarmee de ontwikkeling van warmtenetten. Voor de toekomst: smartnet-ontwikkeling (vraag/aanbod gestuurd energietransport).

Het is denkbaar dat als de opleidingen aansluiten op het werk op Texel, de kans vergroot wordt dat de jongeren op Texel blijven werken en wonen.

We hebben een paar VMBO-opleidingen op Texel. Veelal gaat het om praktijk georiënteerde leerlingen. In de leergangen zijn echter vaak theoretische vakken die voor de toekomst van de leerling niet altijd noodzakelijk zijn. Vanuit onderwijsoptiek worden vakken zoals maatschappijleer, aardrijkskunde en geschiedenis onderwezen omdat het bijdraagt aan de zogenoemde burgervorming dan wel algemene ontwikkeling. Omdat er ook een wens is dat het lessenpakket beter aansluit op de vraag in de arbeidsmarkt, zal onderzocht worden of een ander evenwichtig lessenpakket wenselijk en mogelijk is.

Het is ook belangrijk dat er meer concrete vakopleidingen op Texel komen. Op deze wijze kun je investeren in (toekomstig) personeel. Bij vakgerichte opleiding horen ook leerwerkplaatsen. Ondernemers zullen zich moeten openstellen als leermeester om de vakgerichte opleiding een serieuze kans van slagen te geven. Zonder leerplaatsen zijn vakopleidingen weinig succesvol als stimulans voor de lokale economie.

Aangezien het toerisme een belangrijke pijler in onze economie is, ligt het voor de hand een vakopleiding in het kader van toerisme op Texel te hebben.
Gedacht wordt aan een MBO-opleiding toerisme en/of hotelschool. Een opleiding op Texel kan leiden tot een kwaliteitsverbetering in de toeristische sector. Enerzijds omdat het huidige horecapersoneel gebruik maakt van deze opleiding. Anderzijds omdat ideeën van studenten tot nieuwe plannen en werkgelegenheid op Texel kunnen leiden. Wel is het belangrijk dat er een spin-off van een studentenomgeving wordt gemaakt. Dus om vast te stellen of het Texels klimaat aantrekkelijk genoeg is voor deze opleidingen. Wellicht leidt het onderzoek ertoe dat volstaan moet worden met een dependance. Het doel van een volledige of parttime opleiding is dat er op Texel creatieve ideeën worden ontwikkeld die hier bruikbaar zijn, dat het huidige personeel ontwikkelingsmogelijkheden krijgt en dat het nieuwe werknemers aantrekt.

7.4. Zorgsector in combinatie met de toeristische sector ontwikkelen

Er is sprake van een demografische ontwikkeling waarin het aandeel ouderen in de totale bevolkingsopbouw toeneemt en de komende jaren zal blijven toenemen. Tevens moeten we ervan uitgaan dat de senioren langer fit blijven en steeds ouder worden.

De zorg zal op meerdere punten veranderen. In verband met de vergrijzing komt er meer vraag. Er zullen meer personen zorg vragen en de duur van de zorgvraag zal langer worden. Om hierop in te spelen komt er landelijk bezien meer decentralisatie van het zorgaanbod. De Texelse economie kan hierop inspelen.

Het werken in de zorg zal gepromoot worden, want het imago van zwaar werk – lange werktijden – laag loon zijn niet wervend voor het aantrekken van extra personeel. De andere speerpunten (thuiswerken, werving en selectie en scholing) kunnen helpen om arbeidskrachten aan te trekken.

Texel heeft vanwege haar toeristische economie veel vrije tijdsvoorzieningen, zoals wandel- en fietspaden, strand, zwembaden en theater. Deze worden ook door veel senioren die woonachtig zijn op Texel gebruikt. Tevens trekken deze voorzieningen gepensioneerden aan die zich op Texel willen vestigen.

Veel welgestelde senioren hebben behoefte aan zorg in combinatie met resort. Dat kan voor permanente huisvesting zijn, maar ook voor een periode van toeristisch verblijf.

Op deze ontwikkelingen, enerzijds combinatie zorg en resort en anderzijds behoud en creëren van vrijetijdsvoorzieningen, zullen de zorgsector en toeristische sector gezamenlijk moeten inspelen. De toeristische sector zal in dit kader meer moeten inspelen op "senioren-toerisme". Voor de eventuele zorgcomponent is de samenwerking met de zorgsector dan van belang. We focussen ons hierbij op de samenwerking, om te voorkomen dat beide sectoren nog meer taken krijgen, terwijl het aantal arbeidskrachten achter blijft. Een voorbeeld waaraan gedacht kan worden is dat de horeca maaltijden voor de zorgsector verzorgt en de zorgsector haar cliënten kan wijzen op de vele toeristische ontspanningsactiviteiten. Activiteiten die wellicht door de toeristische sector opgepakt kunnen worden.
Hiermee kunnen nieuwe banen worden gecreëerd. Tevens kunnen er samenwerkingsverbanden tussen de toeristische sector en zorgsector ontstaan. Texel kan zich hiermee profileren, zowel als woon-eiland als vakantie-eiland.

Ook ligt een combinatie tussen "zorgsector" en "agrarische sector" voor de hand. Gedacht wordt aan het realiseren van zorgboerderijen. Hier ligt een markt op Texel, waar de agrarische sector ook baat bij kan hebben. Ook het hebben van sociale werkplaatsen op boerderijen is een voorbeeld waarin beide sectoren kunnen samenwerken.

7.5. (Lokale) Regeldruk voor alle sectoren verminderen

Versoepeling van vergunningen, regelgeving en procedures komt de economie ten goede. Daar waar mogelijk wil Texel onderscheidend zijn ten opzichte van de vaste wal doordat hier zonder (zware) procedures ontwikkelingen mogelijk zijn. Dat vereist dat initiatiefnemers en overheden zich betrokken voelen bij de kernwaarden van Texel. Voor de kernwaarden zal een toetsingskader worden ontwikkeld.

Spelregels zijn in onze samenleving nodig. Wel is het wenselijk gezamenlijk te bepalen welke spelregels noodzakelijk zijn. Positief effect van regels is dat ze tot innovatie kunnen leiden.

Het is wenselijk om te bepalen wanneer regels nodig zijn en wanneer volstaan kan worden met het regelen van de output. Bij de output-benadering wordt omschreven welke doelen behaald moeten worden en welke randvoorwaarden er gelden[14]. Vervolgens kan het aan de verzoeker worden overgelaten hoe dat doel wordt bereikt. Hiermee streven we ook naar zelfregulering, hetgeen alleen mogelijk is als ieder zijn of haar verantwoordelijkheid neemt. Als hier taakvolwassen mee wordt omgegaan, kunnen zelfs vormen van toezicht overgelaten worden aan de ondernemers zelf.

Het gaat overigens niet alleen om gemeentelijke regelgeving, maar deze zijn thans wel het beste te beïnvloeden.

Een ander punt om de regeldruk te verminderen is dat de lokale overheid en bijvoorbeeld de Kamer van Koophandel helpen bij locale economische ontwikkelingen, door zich faciliterend op te stellen. Voor de gemeente kan dat inhouden dat ze individuele verzoeken beoordeelt op basis van wat mogelijk is en in dat kader meedenkt in oplossingsrichtingen. Andere voorbeelden zijn begeleiding van de nog vereiste procedures, en ondersteunen bij subsidieaanvragen en het leggen van verbanden met andere bedrijven.

De deregulering is ook bedoeld om de actiepunten die in hoofdstuk 8 omschreven staan, te realiseren. Van de gemeente wordt verwacht dat ze die actiepunten mogelijk maakt en waar nodig de uitvoering mede faciliteert.

[14] Zoals kernkwaliteiten, veiligheid en verantwoordelijkheid

7.6. Bereikbaarheid & fysieke mobiliteit optimaliseren

De toegankelijkheid naar en op Texel moet gewaarborgd zijn:

- Texel moet vanaf de vaste wal uitstekend bereikbaar zijn (en visa versa);
- De wegen op Texel moet veilig en optimaal zijn
- Er moet een goed openbaar vervoer zijn
- Er moeten voldoende en veilige fiets- en wandelpaden zijn
- Er moeten voldoende parkeerfaciliteiten voor auto's en fietsen zijn.

TESO vormt sinds 1907 de belangrijke ader tussen het vaste land en het eiland. TESO richt zich op continuïteit, kwaliteit en veiligheid. Dit alles zonder winstoogmerk. TESO kan nog vele jaren optimaal functioneren als vervoerbedrijf.
We moeten ons realiseren dat het gebruik van de infrastructuur in Den Helder mede bepalend is voor de bereikbaarheid van Texel. Hoe meer verkeersbewegingen er in Den Helder zijn, hoe meer kans er is dat de verkeersader naar Texel verstopt. Hierom zullen de gemeente Texel en TESO in gesprek met het gemeentebestuur van Den Helder moeten blijven, om op dergelijke ontwikkelingen te kunnen anticiperen.

Vanwege "Texel International Airport" is Texel per vliegtuig bereikbaar. Er wordt veelvuldig van het vliegveld gebruik gemaakt. Naast toeristische attractie is het vliegveld in het kader van bereikbaarheid belangrijk. Het vliegveld zal derhalve in stand moeten blijven.

De bereikbaarheid op Texel is minstens zo belangrijk. Naast goede en veilige wegen moeten de onderlinge bereikbaarheid van de dorpen en de openbaarsvervoersvoorzieningen adequaat zijn. Texel zal waakzaam moeten zijn bij alle aanbestedingen en concessies om de meest optimale openbare vervoersverbindingen te (laten) selecteren. In dit kader is het belangrijk vooruitlopende op de officiële concessies in overleg met de provincie te treden over andere regelingen voor het openbare vervoer: wellicht is hier een Texelse oplossing mogelijk.

Ook alternatieve vervoersmogelijkheden – naast de reguliere auto's en fietsen – zullen belangrijk zijn. Zowel in het kader van het aantal vervoersbewegingen als in het kader van benodigde aantal parkeerplaatsen. In het kader van de Energievisie past het om hiervoor faciliteiten te realiseren.
De inmiddels diverse aangeschafte elektrische auto's zijn een duidelijk voorbeeld. Indachtig de eerder genoemde speerpunten, kan ook bij mobiliteit gedacht worden aan proeftuinprojecten en duurzaamheidsprojecten.

Vanwege steeds korter toeristisch verblijf enerzijds en anderzijds een toename van het aantal bezoekers, stijgen de vervoersbewegingen. Hierop zullen we inspelen waardoor de bereikbaarheid blijft gewaarborgd.
Met name ook in dit kader moeten er meer parkeervoorzieningen gerealiseerd worden. Zowel vanuit het oogpunt van milieu als toeristische service moet het zoeken naar een parkeerplaats (fiets en auto), waardoor er onnodig veel wordt rondgereden, worden voorkomen. Het aantal verkeersbewegingen per auto kan overigens ook gereduceerd worden door het fietsgebruik meer te stimuleren.

Hoofdstuk 8 Actiepunten

Er zijn heel veel actiepunten tijdens het proces naar voren gekomen. Belangrijk is het aantal actiepunten overzichtelijk te houden, zodat ze ook daadwerkelijk worden opgepakt en gerealiseerd. Alleen dan is er kans van slagen voor de locale economie. Om die reden zijn per speerpunt slechts enkele actiepunten benoemd.

Belangrijk is dat de actiepunten vanuit de economische sectoren opgepakt worden. Ook de gemeente zal trekker van acties zijn in die situaties dat deze als een kerntaak beschouwd kan worden of als de expertise op een bepaald punt overduidelijk bij de gemeente ligt.

De 'trekker' is de organisatie / instantie die het project opstart en de regie daarop voert. De trekker schrijft het projectplan, waarvoor de bijlagen III en IV als voorbeeld kunnen dienen. De benodigde andere partijen worden door de trekker uitgenodigd en gezamenlijk worden werkafspraken gemaakt. Bewust is ervoor gekozen één instantie als 'trekker' te benoemen, zodat bekend is welke organisatie verantwoordelijk is voor het proces. Deze organisatie zal betrokken andere organisaties moeten uitnodigen het actiepunt daadwerkelijk uit te voeren. Samenwerking is hierin een vereiste voor de slagingskans.

Het is belangrijk jaarlijks te evalueren welke actiepunten gerealiseerd zijn. Dan kan ook bepaald worden of nieuwe actiepunten opgevoerd moeten worden. Ook zullen dan jaarlijks de analyses worden gemonitoord.
Zo kan worden beoordeeld welke effecten er geweest zijn en of actiepunten een goede oplossing zijn geweest. Tijdens deze jaarlijkse bijeenkomst zal ook besproken worden welke nieuwe actiepunten opgevoerd moeten worden.
Hier ligt een trekkersrol voor het Texels Verbond van Ondernemers, die daarvoor de stuurgroep jaarlijks uitnodigt om gezamenlijk de evaluatie uit te voeren en nieuwe stappen te zetten. De trekker van een project rapporteert aan de stuurgroep over de voortgang.

Zoals gezegd, zal de stuurgroep in stand blijven. Aangezien er een duidelijk speerpunt met betrekking tot opleidingsontwikkelingen is, ligt het voor de hand de stuurgroep uit te breiden met de OSG. De relatie met de werkgelegenheid is ook groot, zodat ook de Kamer van Koophandel zitting in de stuurgroep moet nemen. De stuurgroep zal derhalve bestaan uit LTO, TVL, DETV, NIOZ, Omring, TVO (voor alle secties), TESO, Texel Energie, OSG, KvK en gemeente Texel.

8.1 Texel ontwikkelen als proeftuin voor nieuwe werkvormen; werving en selectie

Onderdeel	Doelstelling	Trekker	Planning
1. Thuiswerk promoten 2. Regelgeving voor thuiswerken actualiseren	Imago Texel als rustig werkeiland promoten om arbeidskrachten aan te trekken	1. TVO 2. gemeente	Januari 2011 – juli 2011
Wervings- en selectiecampagne starten	Werkaanbod voor partners versterken opdat er meer gekwalificeerd personeel solliciteert	TESO	Januari 2011 – mei 2011
Diversiteit van ondernemingen benutten voor jobrotation, stagecarrousel en collegiale in- en uitleen	Arbeidskrachten op Texel behouden; van elkaar leren	TVO	Juni 2011 – December 2011
Voldoende betaalbare woningen hebben (huur- en koopsector)	Aantrekken van arbeidskrachten faciliteren met voldoende woongelegenheid	Gemeente	2011 - 2015

8.2 Texel proeftuin voor natuur, energie & duurzaamheid, water en kennis

Onderdeel	Doelstelling	Trekker	Planning
Texel als proeftuin promoten	Promotie van Texel als proefeiland, om nieuwe werkgelegenheid te creëren.	TVO	April 2011 – december 2011
Energienota 2020 uitwerken	Energie ontwikkelt zich als een belangrijke economische sector. Beleidsmatig zijn veel intenties afgesproken die thans tot uitvoering gebracht moeten worden	TexelEnergie	2011 - 2015
Nieuwe duurzame sectoren / projecten aantrekken en testen op Texel	Energie ontwikkelt zich als een belangrijke economische sector. Verder de proeftuin uitbouwen	TexelEnergie	Augustus 2011 – augustus 2012
NIOZ-haven ontwikkelen als kennishaven (gestart)	Nieuwe werkgelegenheid te creëren waarbij het havengebruik geoptimaliseerd wordt	NIOZ	2010-2013

8.3 Opleidingsmogelijkheden ontwikkelen

Onderdeel	Doelstelling	Trekker	Planning
Onderzoek of samenwerking met zogenoemde vakcolleges mogelijk is	Meer praktijkgericht onderwijs bieden. Bijvoorbeeld aansluiten bij "Beroepsonderwijs aan Zee" te Den Helder	OSG	2011 - 2015
Onderzoek naar meer vakgerichte opleidingen	Werk en opleiding beter bij elkaar laten aansluiten.	OSG	2011 - 2015
Onderzoek MBO en HBO toerisme-opleiding	Werk en opleiding beter bij elkaar laten aansluiten. Kijken naar mogelijkheden voor toerismeschool. Vanuit opleiding kunnen kwaliteitsimpulsen komen	TVL	2011 - 2013

8.4 Zorgsector in combinatie met de toeristische sector ontwikkelen

Onderdeel	Doelstelling	Trekker	Planning
Visie en plannen ontwikkelen voor de groep vergrijzende toerist	Inspelen op de 'vergrijzing'	VVV	April 2011 – april 2012
Zorg in combinatie met toerisme ontwikkelen	Arbeidskrachten bundelen om de zorgvraag te kunnen beantwoorden	Omring	April 2011 – april 2012
Mogelijkheden kwaliteitsverbetering in toerisme onderzoeken	Continue proces om de kwaliteit in het toerisme op niveau te houden	TVL	Juli 2011 – juli 2012

8.5 (Lokale) Regeldruk voor alle sectoren verminderen

Onderdeel	Doelstelling	Trekker	Planning
Traject van regelgeving naar output starten	Ten gunste van de economie de regeldruk terugdringen	Gemeente	April 2011 – december 2011
Onderzoek onderhandse aanbestedingen[15]	Werkgelegenheid proberen bij de Texelse bedrijven te houden	TVO	Januari 2011 – april 2011
Toetsingskader van kernwaarden ontwikkelen	Nieuwe werkgelegenheidsplannen moeten passen bij de Texelse kernwaarden	Gemeente	2011 - 2013

8.6. Bereikbaarheid & fysieke mobiliteit optimaliseren

Onderdeel	Doelstelling	Trekker	Planning
Goede veerverbinding Texel-Den Helder behouden (aanleginrichting, verplaatsing)	Bereikbaarheid optimaal houden	TESO	2011 - 2026
Parkeervoorzieningen realiseren	Kwaliteitsaspect voor het toerisme is dat er voldoende parkeergelegenheid is. Hiermee kan de Texelse economie ook versterkt worden	Gemeente	2011-2012
Inspelen op concessies en aanbestedingen openbaar vervoer c.q. los komen van concessies en Texelse oplossing bieden	Goede bereikbaarheid van dorpen is voor toerist en inwoners van belang en heeft in die zin ook economische raakvlakken	Gemeente	2011 - 2015
Alternatieve vervoersmogelijkheden onderzoeken	Schoon imago trekt toerist en werkzoekenden hetgeen economische raakvlakken heeft	TexelEnergie	Juli 2011 – juli 2012

15 Optimaliseren van ruimte binnen internationale regelgeving naar mogelijkheden voor Texelse werkgelegenheid

Bijlage I Overzicht werkgelegenheidscijfers Texel

	2003		2004		2005		2006		2007		2008		2009	
	vest	arb	vest	arb	vest	arb	vest	arb	vest	arb	vest	arb	vest	arb
A. Landbouw, jacht en bosbouw	257	540	257	529	288	593	276	549	264	511	263	542	215	443
B. Visserij	27	115	29	133	31	132	28	116	31	120	32	119	37	131
C. Winning van delfstoffen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
D. Industrie	68	293	73	330	73	295	77	303	81	306	85	327	88	381
E. Nutsbedrijven	1	7	1	7	1	7	1	7	1	7	2	8	2	8
F. Bouwnijverheid	124	415	117	391	123	398	124	381	128	371	145	359	156	379
G. Handel en reparatie	275	832	270	848	283	891	284	873	286	857	297	884	295	888
H. Horeca	279	972	281	993	292	1046	283	1006	279	983	276	984	274	979
I. Transport	59	305	57	317	56	294	54	294	55	301	59	306	59	291
J. Financiële instellingen	166	216	158	195	147	172	43	147	43	135	47	130	45	127
K. Div. zakelijke dienstverlening	190	665	203	597	220	599	232	600	216	563	240	598	269	651
L. Openbaar bestuur	6	293	5	292	5	292	5	286	5	206	4	226	4	239
M. Onderwijs	22	227	20	203	24	215	24	223	26	231	25	252	25	248
N. Gezondheids- en welzijnszorg	61	436	54	329	61	158	56	247	57	248	56	293	63	317
O. Overige dienstverlening	149	299	156	327	158	328	143	265	156	274	162	336	174	349
	1684	**5615**	**1681**	**5491**	**1762**	**5420**	**1630**	**5087**	**1628**	**4903**	**1693**	**5154**	**1706**	**5431**

Bron KvK

Bijlage II Werkloosheidsgrafieken

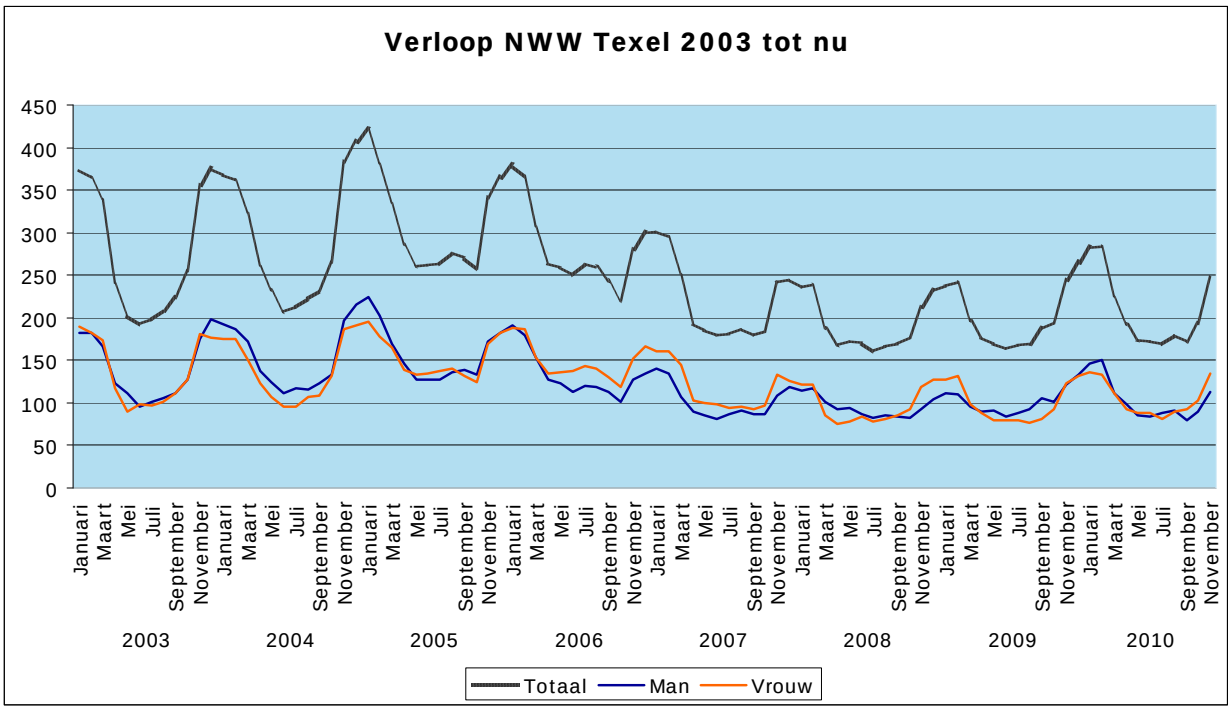

Bijlage III
Samenvatting & termen van “Toekomst van Werk”

Uitleg van “De Toekomst van werken”, van Adjiedj Bakas. Een samenvatting in steekwoorden wat de verandering qua werken kan inhouden.

1. **Vernieuwing van onderwijs:**
   lifelong learning, e-learning, lifehacking (info ordenen) en terugkeer van ambachten

2. **Nieuwe arbeidsrelaties / gepassioneerd werken:**
   zzp’ers, verschillende pensioensoorten, belonen obv persoonlijk talent en prestaties, vaker omscholing en langer werken

3. **Nieuwe arbeidsmarkten:**
   lager opgeleid werk en meer geautomatiseerd, gilden komen terug

4. **Nieuw leiderschap:**
   meer zelfsturing medewerkers, coachend leiderschap, projectleiderschap, authentiek, bescheiden, geduldig, mensgericht en evt materialistisch (niet alleen people-management, maar ook oog voor bedrijfseconomische aspecten

5. **Verschuiving van de economie van west naar oost:**
   Azië, westen is de creatieve markt, wereldwijde werkcultuur met verschillen, cultuur Azië ‘altijd werken’ zal ook in het westen gaan gelden

6. **Versmelting van werk en privé:**
   overal en altijd werken: variabel invullen, zelfmarketing, talent bootservices: prijs jezelf aan

7. **Zingeving en ethiek en open source:**
   glocalisering (lokaal en globaal mengen), nieuwe culturen, persoonlijke groei en ontwikkeling, werkrelatie wordt onderhandelingsrelatie, work-life balance wordt steeds belangrijker

8. **Technolisering van werk en uitverkoop van Nederland:**
   meer robots, werkomgeving personaliseren, fijnmaziger contacten, thuiswerken.

Bijlage IV Projectvoorstel thuiswerken

Doel

Voorstel om thuiswerken op Texel te promoten en mogelijk te maken.

Projectomschrijving

In verband met behoud en versterking van de Texelse economie is er behoefte om nieuwe werkvormen op Texel toe te staan.
De dynamiek vanuit de nabijgelegen Randstad kan op Texel vermarkt worden, mits dat passend in de cultuur en het landschap (en dorpen) is. Vestiging moet voldoen aan de kernwaarden van Texel.

Het project moet een promotieplan van werving voor nieuwe werkvormen opleveren. Bijkomend beoogd effect is dat dit nieuwe inwoners en nieuwe arbeidskrachten (bijvoorbeeld de partner van de thuiswerker) voor Texel oplevert.

Het project moet ook leiden tot versoepeling van de huidige regelgeving, opdat de nieuwe werkvormen soepel op Texel kunnen ontstaan. Dit project kan tevens voorbeeld zijn voor de output-benadering, waarbij het beoogde doel en belangrijke randvoorwaarden (zoals behoud kernkwaliteiten, veiligheid en verantwoordelijkheid) uitgangspunten zijn, waaraan aanvrager moet voldoen. Overige regels gelden niet.

Speerpunt(en)

Dit project hoort bij speerpunt 1.

Het heeft ook duidelijke raakvlakken met de andere speerpunten waarbij nieuwe arbeidskrachten het beoogde doel zijn.

Rollen

Het project wordt qua rol in 2 fasen aan 2 partijen toebedeeld:

1. TVO zal trekker voor het promotieplan zijn. Zij zal daartoe de andere sectoren benaderen, hierin te participeren.
2. De gemeente zal trekker voor de versoepeling van de huidige regelgeving zin. Zij zal daartoe de andere sectoren benaderen, hierin te participeren.

Trekker

De trekkers zijn TVO en gemeente: elk voor een apart onderdeel

Andere betrokkenen

--

Instrumenten

Het project zal voorgelegd moeten worden aan de gemeenteraad om als beleid vastgesteld te kunnen worden.

Kosten

--

Planning

--

Bijlage V
Projectvoorstel gezamenlijk werving personeel

Doel
Voorstel waarbij werkgevers bepaalde vacatures gelijktijdig openstellen. De werving en selectie zal gelijktijdig plaatsvinden. De kans dat de vacature vervuld wordt, wordt hiermee vergroot omdat er kansen voor partners zijn om allebei een baan op Texel te krijgen.

Projectomschrijving
De ervaringen zijn dat vacatures niet vervuld worden, omdat de (werkende) partner niet een baan op Texel kan krijgen.
Het is wenselijk te proberen als Texelse werkgevers de werving en selectie op elkaar af te stemmen. Ook tijdens het sollicitatieproces zullen deze Texelse werkgevers onderling overleg moeten hebben als blijkt dat er partners op hun banen gesolliciteerd hebben.
Het voorstel dat ontwikkeld wordt, moet een wervings- en selectieprocedure opleveren, waar de Texelse werkgevers gebruik van gaan maken: gezamenlijke advertenties; gezamenlijk het werk- en woonklimaat promoten; op zelfde tijdstip de selectie starten en eindigen. Overigens is het de vraag of het op het zelfde tijdstip stoppen van de werving niet realiseerbaar zijn. Wat wel haalbaar is, zal in het project uitgewerkt worden.

Nagedacht moet worden welke banen voor zo'n gezamenlijke aanpak in aanmerking komen. Tevens moet nagedacht worden of benoemingsvoorstellen ook met elkaar afgestemd moeten worden.

Speerpunt(en)
Dit project hoort bij speerpunt 1 werving en selectie.
Het heeft ook duidelijke raakvlakken met de andere speerpunten waarbij nieuwe arbeidskrachten het beoogde doel zijn.

Rollen
Het voorstel kan het beste voorbereid worden door die bedrijven die op het gebied van Personeel en Organisatie enige armslag hebben.

Trekker
De trekker is TESO

Andere betrokkenen
TESO nodigt NIOZ gezamenlijk een voorstel uit te werken en het actiepunten uit te werken.

Instrumenten
Het project zal leiden tot een afspraak tussen alle werkgevers op Texel.

Kosten
--

Planning
--

Bijlage VI Leden stuurgroep en projectgroep

Stuurgroep

Agrarische sector	Jaap Hin	LTO
Toeristische sector	Iwan Groothuis	TVL
Visserij	Ben Daalder	DETV
Kenniseconomie	Herman Ridderinkhof	NIOZ
Zorgsector	Walter Bastiaenssens	Omring
Dienstverlening	Robin Konijn	TVO
Bouw- en installatiesector	Jan Jacob Rab	TVO
Werkgelegenheid	Valentine Jongeneel / Peter Blok	Start People
Bereikbaarheid	Cees de Waal	TESO
Energie	Brendan de Graaf	Texel Energie
Gemeente	Don Boot	Gemeente
	Cock van Wijngaarden (voorzitter)	Gemeente

Projectgroep

Agrarische sector	Henk Broekman	LTO
Toeristische sector	Wouter de Waal	VVV
	Rob Teisman	TVL/KNH
	Cees den Ouden	TKT
Visserij	Maarten Drijver / Ben Daalder	DETV
Kenniseconomie	Jan Boon	NIOZ
Zorgsector	Tamara Kuijper	Omring
Onderwijs	Henk de Vries	OSG
Dienstverlening	Hans van Heerwaarden	TVO
Bouw- en installatiesector	Menno Schuijl / Jan Jacob Rab	TVO
Werkgelegenheid	Jeroen Noot	KvK
	Petra Brouwer	UWV
	Peter Knol	Start People
Bereikbaarheid	Peter Smit / Martin Knol	TESO
Energie	Hans Roeper	Texel Energie
Gemeente	Wibe van Gent	Gemeente
	Jabik Kooistra	Gemeente
	Lynda Houben	Gemeente
	Selma de Koning	Gemeente
	Pieter de Vries	Gemeente
	Roel Struick	Gemeente
	Luitzen de Boer	Gemeente
	Piet Moree	Gemeente
Projectassistentie	Elly Rutten	Gemeente
Projectleider	Marjan Nicolay	Gemeente

Bijlage VII Afkortingen:

LTO	Land- en Tuinbouw Organisatie
VVV	Vereniging voor Vreemdelingenverkeer
TVL	Texelse Vereniging van Logiesverstrekkers
KNH	Koninklijk Horeca Nederland
TKT	Toeristisch Kennisinstituut Texel
DETV	Door Eendracht Tot Vooruitgang
NIOZ	Koninklijk Nederlands Instituut voor Onderzoek der Zee
TVO	Texels Verbond van Ondernemers
OSG	Openbare Scholen Gemeenschap
KvK	Kamer van Koophandel
UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemers Verzekeringen
TESO	Texels Eigen Stoomboot Onderneming

Bijlage VIII Geraadpleegde documenten

Sociaal Economische Structuuronderzoek Texel, gemeente 1994

Agenda Lanbouw en Toerisme 2008 - 2011, provincie Noord-holland

Agenda Recreatie en Toerisme, 2008 – 2011, provincie Noord-Holland

Urgenda: Texel geeft energie, 2009

De economie van Noord-Holland-Noord in feiten en cijfers, Ontwikkelingsbedrijf 2009

Demografische gegevens, gemeente Texel 2009

Gemeentelijke programmabegrotingen 2009, 2010, 2011, gemeente

Structuurvisie Texel op Koers, gemeente 2010

Toekomstvisie Voorzieningenstructuur Texel, gemeente 2010

Megatrends, Bakas

Toekomst van Werk, Bakas

Ontwikkelingsperspectieven 2015, regio op eigen kracht, Kamer van Koophandel 2010

Krimp of Niet, Team Deetman/Mans 2010

Gemeente Texel

.txl

Raadsbesluit

Nummer **021**

Genomen op **18 mei 2011**

Vaststelling "Richting voor Economie, geef ruimte"

Het concept beleidsplan "Richting voor Economie, geef ruimte" is 1 maart 2011 door de stuurgroep bestaande uit vertegenwoordigers van de economische sectoren en de gemeente aan de gemeenteraadsleden aangeboden.

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van Burgemeester en Wethouders;

Gelet op

- Algemene wet bestuursrecht;

gehoord de raadscommissie;

Overwegende

- Dat de economische visie gezamenlijk door de economische sectoren en de gemeente tot stand is gekomen;
- Dat de economische sectoren ermee instemmen dat er keuzes gemaakt worden waarop de komende 5 jaren wordt gefocust;
- Dat deze keuze geleid heeft tot het definiëren van 6 speerpunten om met name de werkgelegenheid op Texel te behouden en zo mogelijk te versterken;
- Dat in gezamenlijkheid na vaststelling van de visie actiepunten worden uitgewerkt, waarbij ook overeenstemming bestaat over wie trekker van een actiepunt is;
- Dat voor de acties die de gemeente moet uitvoeren in de begroting van 2011 geen ruimte is, maar door de acties zo te temporiseren dat in 2012 wordt gestart de ambtelijke capaciteit in de begroting van 2012 en verder wordt meegenomen (zie hiervoor grotendeels ook tijdpad in visie zelf) en dat bij de begroting van 2012 en verder de kosten door externe onderzoeken af te wegen.

Besluit

1. het Beleidsplan "Richting voor economie, geef ruimte" vast te stellen.
2. de uitvoering te temporiseren door de uren mee te nemen in de urenbegroting van 2012 en later. De kosten voor externe onderzoeken (schatting € 110.000) bij de begroting van 2012 en verder af te wegen.
3. het college op te dragen om minimaal voor 2 van de onderdelen uit het Beleidspan waarvan de gemeente de trekker is, een uitgewerkt projectplan klaar te hebben tijdens de Begrotingsbehandeling 2012.
4. het college tevens te vragen de overige in het Beleidsplan benoemde trekkers te vragen voor één (NIOZ, Omring) of twee (TESO, TVO, TVL, OSG en TexelEnergie) onderdelen, tijdig voor de begrotingsbehandeling 2012, een Projectplan te schrijven.

Behandelschema

B&W	05-04-2011
Raadscommissie	10-05-2011
Gemeenteraad	18-05-2011

Programma/paragraaf

3 Economie

Portefeuillehouder	E. Hercules
Afdeling	Ontwikkeling
Contactpersoon	M.J.Y. Nicolay

Inspraak (extern)	☐ Ja	☑ Nee
OR	☐ Ja	☑ Nee

Consequenties

Financieel	☑ Ja	☐ Nee
Personeel/Organisatorisch	☑ Ja	☐ Nee
Juridisch	☑ Ja	☐ Nee
Beleid	☑ Ja	☐ Nee
Deregulering	☐ Ja	☑ Nee
Communicatie	☑ Ja	☐ Nee

Bijlagen Ter inzage

1. conceptbeleidsplan	☑
2. Amendement van de VVD en D66	☑

Aldus besloten in de openbare vergadering van 18 mei 2011,

De griffier,

De voorzitter,